

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Bakalářská práce

Petra Výskalová

**Městská knihovna v Novém Jičíně a její úloha
v rozvoji kulturních aktivit města
(případová studie)**

The Municipal Library of Nový Jičín and its role in the local
cultural activities development
(the case study)

Nový Jičín, 2012

Vedoucí práce: PhDr. Hana Slámová, PhD.

Oponent práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Haně Slámové, PhD. za vedení práce a cenné rady a připomínky při jejím zpracovávání. Dále mé poděkování patří vedoucí Městské knihovny v Novém Jičíně Bc. Renátě Domorákové za vstřícnost a cenné informace, poskytnuté při osobních konzultacích.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Novém Jičíně dne.....

.....

podpis

Abstrakt

Bakalářská práce „Městská knihovna v Novém Jičíně a její úloha v rozvoji kulturních aktivit města“ pojednává o problematice vzniku komunitních knihoven. První kapitola je věnována vymezení základních pojmů, jako je knihovna, komunita, komunitní knihovna a komunitní aktivity. Druhá se snaží odpovědět na otázku, proč by se knihovny měly měnit na komunitní centra a kde mohou najít inspiraci k realizaci takového kroku. V další části je popsán trend existence knihoven na sociální síti Facebook. Čtvrtá kapitola je již konkrétnější. Týká se rozsahu a činnosti Městského kulturního střediska v Novém Jičíně, jeho jednotlivými částmi a vztahy mezi nimi. Největší prostor je věnován Městské knihovně v Novém Jičíně, její historii a nejbližším částem kulturního střediska – čajovně Archa a hudebnímu oddělení v prostorách Coffee Music Baru. Předposlední část popisuje na konkrétních příkladech, jaké jsou v knihovně v současné době organizovány kulturní a vzdělávací akce, jak probíhá jejich propagace, financování a jaké jsou jejich nedostatky. Zároveň obsahuje doporučení na další možné aktivity. Výsledky průzkumu mezi středoškoláky ve věku 15 - 19 let v poslední části, naznačují, v jaké míře studenti využívají služeb knihovny, zda se účastní jejich komunitních aktivit a jaké další by uvítali. Zjišťován byl i jejich postoj k sociální síti Facebook. Mají-li zde profil, jak často jej navštěvují a zda by v tomto specifickém prostoru chtěli „potkat“ knihovnu.

Klíčová slova

komunita - komunitní knihovna – komunitní aktivity – sociální síť – Facebook v knihovně – Městské kulturní středisko v Novém Jičíně – Městská knihovna v Novém Jičíně – kulturní akce – vzdělávací akce - propagace

Abstract

Thesis titled “The Municipal library of Nový Jičín and its role in the local cultural activities development” deals with issues of community libraries. The first chapter includes the definition of basic terms such as library, community, community library and community activities. In the second chapter we deal with the question, why should the libraries change into the community centers and also where they could find an inspiration to realize this goal. The next section describes the trend of the existence of libraries on the social network Facebook. The fourth chapter is more factual. It deals with extensions and activities of the Municipal cultural center of Nový Jičín, its individual parts and relationship between them. The largest part of this chapter covers the history of the Municipal library of Nový Jičín. It also deals with the nearby part of the Cultural center – the Archa teahouse and the music department of the library in Coffee Music Bar. The penultimate section describes the specific examples of cultural and educational events in library, promotion of the events, their financing and flaws. Recommendations on the other possible activities are also included in this chapter. The last part of the work indicates the interest of students in library services. It includes the results of a survey which took place in the secondary school among the 15 to 19 year old students. The survey also contained questions about types of activities which would be welcomed in the cultural center. Furthermore, the surveys also concerned the student’s attitude towards the Facebook, whether the students use this social network, how often they visit it and if they want to “follow” the library in this specific area.

Keywords

community – community library – community activities – social networks – Facebook in library – The Municipal Cultural Centre of Nový Jičín - The Municipal Library of Nový Jičín – cultural events – educational events - propagation

Obsah

Úvod	9
1 Vymezení pojmů	11
1.1 Knihovna.....	11
1.2 Komunita	12
1.3 Komunitní knihovna	13
2 Knihovna v roli komunitního centra.....	14
2.1 Proč se knihovny mění v komunitní centra?.....	14
2.2 Komunitní aktivity knihoven	15
2.2.1 Služby knihoven podle knihovního zákona	15
2.2.2 Další služby.....	16
2.2.3 KuInWeb a další možnosti inspirace	16
3 Knihovna a sociální sítě.....	18
3.1 Facebook	18
3.1.1 Profil, skupina, nebo stránka?.....	19
3.2 Využití Facebooku v knihovně	19
3.2.1 Výhody.....	21
3.2.2 Nevýhody.....	21
4 Městské kulturní středisko v Novém Jičíně MěKS.....	23
4.1 Městská knihovna v Novém Jičíně	26
4.1.1 Historie knihovny	28
4.1.1.1 Období Škodovy knihovny	28
4.1.1.2 Městská veřejná knihovna	29
4.2 Čajovna Archa	33
4.3 Hudební oddělení	33
4.4 Vztah knihovny s čajovnou Archa a hudebním oddělením	34
5 Komunitní aktivity Městské knihovny v Novém Jičíně.....	36
5.1 Kulturní akce.....	36
5.2 Vzdělávací akce	40
5.3 Propagace akcí	41
5.4 Nedostatky	42
5.5 Příklady možných dalších aktivit.....	43

5.6	Financování knihovny.....	44
5.6.1	Příklady cen akcí.....	46
6	Průzkum	47
6.1	Cíle a metodika	47
6.1.1	Metodika a zkoumaný vzorek.....	47
6.2	Dílčí analýzy	48
6.2.1	Otázka 1	48
6.2.2	Otázka 2	48
6.2.3	Otázka 3	49
6.2.4	Otázka 4	51
6.2.5	Otázka 5	53
6.2.6	Otázka 6	55
6.2.7	Otázka 7	57
6.2.8	Otázka 8	61
6.3	Sumarizace výsledků a závěry	62
	Závěr	64
	Použité zdroje.....	66
	Seznam příloh.....	74
	Příloha 1	74

Úvod

Knihovny mají po staletí neměnné poslání – budování fondů a jejich zpřístupňování uživatelům. Představovaly mnohdy jedinou možnost získání potřebných informací. Lidé se na její půdě mohli setkávat, studovat i diskutovat o aktuálních tématech. Dnes se nabídka informačních služeb radikálně mění. Internet nabízí takřka neomezené možnosti v získávání informací i v navazování kontaktů. To, že si můžeme povídat kdykoliv s kýmkoliv na světě má však svou daň. Lidé se přestávají navzájem osobně stýkat. Většina kontaktů se odbyvá online komunikací. Tento problém se snaží řešit mnoho organizací, které si dávají za cíl, vytvořit opět mezi lidmi osobní pouta. Těmi jsou i knihovny, které ztrácejí své výsadní postavení v poskytování informací a místa k setkávání. Je třeba nabídnout uživatelům něco navíc.

Cílem mé bakalářské práce je odpovědět na otázku, proč se knihovny mění v komunitní centra a jak toho dosáhnout. Knihovny využívají stále méně mladí lidé. Kromě vytváření komunitního centra pro setkávání uživatelů tváří v tvář je proto velmi aktuální i téma budování virtuálních komunit. To se děje na sociálních sítích, které nabývají velké důležitosti. U nás nejznámější a nejužívanější je síť Facebook. Domnívám se, že pokud bude knihovna s mladými lidmi komunikovat způsobem, který je jim blízký, otevírá se možnost přimět je k tomu, aby více vyhledávali služby knihovny. Budou o ní vědět a zároveň v ní nebudou vidět zastaralou instituci s lístkovými katalogy, které si pamatují z dětství.

V práci se zaměřuji na Městskou knihovnu v Novém Jičíně. Nejedná se samostatný právní subjekt. Od roku 1993 je spravována Městským kulturním střediskem Nový Jičín (dále Středisko). Proto věnuji prostor také popsání složek a činností Střediska. V části o knihovně se chci věnovat její historii a komunitním akcím, které probíhaly, i když tehdy se jim tak neříkalo. Rozeberu také vztah s nejbližšími složkami knihovny - čajovnou Archa, sídlící v těže budově a hudebním oddělením, které se nachází v budově Staré pošty na Masarykově náměstí v kavárně Coffee Music Bar. V další části budu analyzovat stávající kulturní a vzdělávací akce knihovny a následně je porovnávat s výsledky průzkumu na zdejším gymnáziu. Ten má odpovědět na otázku, které služby a v jaké míře středoškoláci v knihovně využívají a jaké další služby by eventuálně měla knihovna nabídnout.

Toto téma jsem si vybrala, neboť pocházím z Nového Jičína a vždy mě velmi zajímala zdejší situace v oblasti kultury. V novojičínské knihovně jsem absolvovala školní praxi. Získala jsem tak potřebné kontakty s vedením a důležité podklady pro svou práci.

Připadá mi, že knihovna není vnímána jako nadčasová moderní instituce, kterou by být měla. Především mladými lidmi. Zajímá mě, zda je to mylný dojem, či předpojatost mladých, nebo chyba knihovny, která pro to nedělá vše, co je v jejích silách.

1 Vymezení pojmů

První kapitola je věnována objasnění pojmů, se kterými budu dále pracovat. Jedná se o obecné pojmy „knihovna“, „komunita“ a spojení těchto dvou do konkrétnější „komunitní knihovny“. O komunitě a jejím významu v oblasti knihovnictví se hovoří až v poslední době. Je to však spojení nabývající čím dál větší důležitosti. Pro knihovnu je totiž podstatné získat a udržet si postavení v kulturním životě města, v němž působí.

1.1 Knihovna

Podle definice ve Směrnici IFLA je knihovna *„organizace zřízená, podporovaná a dotovaná společností, a to buď prostřednictvím místní, regionální, či národní správy nebo jinou formou společenské organizace. Zajišťuje přístup k vědění, informacím a uměleckým dílům prostřednictvím různých zdrojů a služeb. Je přístupná všem členům společnosti stejně, bez ohledu na rasu, národnost, věk, pohlaví, náboženství, jazyk, invaliditu, ekonomické postavení, zaměstnání a dosažený stupeň vzdělání.“*¹

Mezi základní cíle práce veřejných knihoven patří podpora vzdělávání uživatelů i po skončení jejich formálního vzdělávání. Člověk je totiž nucen vstřebávat informace neustále.

Je-li to možné, měla by knihovna usilovat o spolupráci s jinými organizacemi zaměřenými na vzdělání ve výuce využívání informačních zdrojů.

Zvláštní pozornost by měla být věnována práci s dětmi a mladými lidmi. Klíčové je probuzení zájmu o využívání služeb knihovny a o čtení obecně právě u těchto potenciálních pravidelných čtenářů.

Dalším cílem knihovny je podílení se na kulturním rozvoji města. Patří sem propojení s dalšími organizacemi a institucemi, působícími v kulturní oblasti na daném území. Nabídka knihovny má obsáhnout různé oblasti činností, které si žádá

¹ GILL, Philips. *Služby veřejných knihoven : směrnice IFLA/UNESCO pro rozvoj*. 1. vyd. Praha: Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2002. ISBN: 80-85851-14-8.

tamější komunita a sdružovat občany bez ohledu na to, zda jsou registrovaní čtenáři. V již zmíněné směrnicí IFLA je uvedeno, že knihovna bývá nazývána „*obývacím pokojem komunity*“. To znamená, že představuje neutrální místo k setkávání a vede členy komunity k neformálnímu vzájemnému kontaktu.

Služeb knihoven lze tedy využívat v průběhu celého života, neboť potřeba informací, sociálního kontaktu a kulturního vyžití je aktuální vždy.

1.2 Komunita

Pro termín komunita existuje velké množství definic. Záleží především na tom, v kontextu jakého oboru, či oblasti je použito.

Základní význam je především pro označení skupiny lidí, která žije v nějakém zeměpisně vymezeném území. Může jít i o seskupení lidí, které spojuje místo společných aktivit, jako je škola, či zaměstnání. Mnohdy také označuje skupinu, kterou sdružuje společný zájem, profese, nebo náboženství.

U nás není výraz komunita právě oblíbeným slovem. Je to dáno hlavně tím, že bývá nejčastěji užíváno s nějakou, určitým způsobem, cizí skupinou lidí. Zlata Houšková², která se problematikou komunity v oblasti knihovnictví zabývá, přisuzuje tuto českou rezervovanost například použití spojení „romská komunita“. Tereza Matýsková³ ve své bakalářské práci uvádí další příklad „vietnamská komunita“. V obou případech je to pro nás něco cizího, skupina, do které nepatříme. Komunitní knihovna může tedy evokovat právě knihovnu pro jinou a vzdálenou skupinu. Je třeba si uvědomit, že původně slovo pochází z „pospolitosti“ a „družnosti“.

² HOUŠKOVÁ, Zlata. Komunitní role veřejných knihoven. *Ikaros* [online]. 2004, roč. 8, č. 4 [cit 2012-01-21]. ISSN 1212-5075. Dostupný z <http://www.ikaros.cz/komunitni-role-verejnych-knihoven>.

³ MATÝSKOVÁ, Tereza. *Veřejné knihovny jako komunitní centra obcí s přihlédnutím ke komunitnímu vzdělávání* [online]. Brno, 2007 [cit 2012-01-21]. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/146481/ff_b/.

1.3 Komunitní knihovna

Pro výklad termínu komunitní knihovna použijí citaci z České terminologické databáze knihovnické literatury: „*Veřejná knihovna typu městské či obecní aktivně pomáhající rozvoji komunity v místě svého sídla, a tak propojující tradiční knihovnické a informační služby s činnostmi komunitního centra...*“. Dalším charakteristickým rysem je to, že „*se nezaměřuje pouze na registrované čtenáře, nýbrž na všechny skupiny lidí, patřící do místní komunity*“.⁴ Organizuje kulturní, vzdělávací a jiné volnočasové aktivity, které si dávají za cíl tvořit a udržovat skupiny podobně zájmově zaměřených lidí. Při plánování aktivit by měla vycházet z potřeb dané komunity.

Častým jevem je, že knihovny spolupracují s jinými institucemi, například se školami, či družinami.

„*K označení komunitní knihovna se mohou hlásit instituce, které nejsou pouhou půjčovnou knih, ale snaží se nabídnout a poskytnout pestřejší paletu služeb jednotlivcům i skupinám. Dodržují tzv. knihovní zákon ve smyslu poskytnutí rovných služeb všem a knihovnu prezentují jako „otevřenou“ a přátelskou instituci.*“⁵

⁴ HAVLOVÁ, Jaroslava. Komunitní knihovna. In: *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000013746&local_base=KTD.

⁵ ŽALUDOVÁ, Eva. *Event marketing pro komunitní knihovny* [online]. Brno, 2010 [cit. 2012-04-09]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/329452/ff_m/Event_marketing_pro_komunitni_knihovny.pdf.

2 Knihovna v roli komunitního centra

2.1 Proč se knihovny mění v komunitní centra?

Knihovny plnily po staletí stejnou funkci. Tou bylo shromažďování dokumentů, jejich ukládání a následné zpřístupňování lidem, prahnoucím po vědění. To se za poslední dobu změnilo. Knihovna v 21. století toho má za úkol mnohem víc. S rostoucím významem techniky se zvyšují i možnosti knihoven. Pod pojmem knihovna si lze představit jednak budovu ve které sídlí, ale také knihovnu virtuální, která poskytuje uživatelům dokumenty v digitální formě. Využití techniky můžeme vidět i na tom, že málokterá větší knihovna dnes nemá svůj online katalog, či prezentaci na internetu. Čtenář tedy není nucen být fyzicky v knihovně aby si obstaral co potřebuje. Fondy knihoven se digitalizují, osobní jednání se omezuje.

Velmi se rozšířila nabídka informačních zdrojů. V tomto oboru je čím dál větší konkurence a úkol poskytovat informace už vůbec nemusí souviset s profesí knihovníka, či informačního pracovníka. Mnoho lidí knihovnu už vůbec nepotřebuje, neboť potřebné dokumenty si mohou nalézt jinde. S rozvojem a rozšířením internetu již není nutné chodit pro každou informaci do knihovny. Mnohdy stačí zadat hledaný termín do internetového vyhledávače a ten nabídne tisíce, více či méně relevantních, odkazů na dané téma. Neznamená to ale, že by knihovny měly zanikat. Určitě by se měly snažit na tuto situaci adaptovat a o svého uživatele zabojovat rozšířením nabídky poskytovaných služeb. Vít Richter tuto vizi popisuje takto: „*Knihovny se mohou stát v roce 2020 zbytečné, nebo se promění na kulturní, výuková a aktivační centra, která plní významnou úlohu při šíření znalostí občanům i podnikatelům. K tomu, aby zvítězil pozitivní scénář, je nezbytné vyvinout zvýšené úsilí.*“⁶

Tím může být dodání něčeho, co v dnešní společnosti chybí. To je osobní kontakt. Mladí lidé omezují komunikaci na krátké textové zprávy, nebo sáhodlouhé rozhovory na sociálních sítích. V běžném životě pak mohou mít s komunikací tváří v tvář problém. Učitelé často konstatují, že jejich žáci velmi málo čtou, což má za

⁶ RICHTER, Vít. Od informace ke znalostem - cesta ke knihovně znalostní společnosti. *Čtenář*. 2006, roč. 58, č. 9, s. 274-275. ISSN 0011-2321.

následek menší slovní zásobu a neschopnost argumentace. Stěžejní by mělo být zvýraznění sociální funkce knihoven.

Komunitní centra by měla zajišťovat svým uživatelům možnost sdružovat se pod její záštitou. A to pomocí aktivit, označovaných jako komunitní.

Dle mého názoru bylo dřívějším hlavním záměrem uspokojování kulturních potřeb skupin lidí, kteří byli například nějak znevýhodněni a byla snaha dostat je více do kolektivu. V dnešním digitálním věku jsme určitým způsobem znevýhodněni všichni.

Knihovny by se měly více zaměřit na mladé lidi a vyjít jim vstříc. Třeba takovou propagací kulturních, či vzdělávacích akcí, která jim bude blízká. Posloužit může internet a sociální sítě. V České republice, co do počtu uživatelů, jednoznačně vede Facebook.

Dá-li si knihovna za cíl plnění komunitních funkcí, musí akce na podporu těch svědomitě plánovat. Obvykle se tak děje po „prozkoumání terénu“. Je třeba zjistit, co by si přáli sami členové komunity. *„Ideální komunitní knihovna by měla být budována zezdola a měla by korespondovat s potřebami místních obyvatel.“*⁷

Nasadě je tedy komunikace s těmito obyvateli a reagování na jejich potřeby.

2.2 Komunitní aktivity knihoven

2.2.1 Služby knihoven podle knihovního zákona

Knihovní zákon⁸ z roku 2001 ukládá knihovnám povinnost poskytovat uživatelům základní knihovnické a informační služby. Mezi ně patří zpřístupňování dokumentů z knihovního fondu, ústní bibliografické, referenční a faktografické

⁷ SROVNALOVÁ, Alena. *Komunitní knihovna 21. století*. Diplomová práce (Mgr.). Praha, 2004. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví.

⁸ ČESKO. Zákon č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky* [cit. 2012-04-21]. 2001, částka 98, s. 5683-5688. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb098-01.pdf> .

informace a rešerše atd. Dále jsou uvedeny služby, které provozovatel knihovny poskytovat může, ale nemusí. Jedná se o přístup k placeným informacím na internetu, kulturní, výchovná a vzdělávací činnost, vydávání tematických publikací, poskytování reprografických služeb písemných bibliografických, referenčních a faktografických informací a rešerší.

V následujícím textu se budu věnovat právě aktivitám, které knihovna dělat může, ale nemusí. Právě takové odlišují komunitní knihovnu od jiných podobných institucí.

2.2.2 Další služby

Jak již bylo řečeno, hlavním znakem komunitních aktivit je to, že se knihovna nezaměřuje jen na registrované čtenáře. Oslovuje širokou veřejnost a snaží se zapůsobit i na potenciální uživatele. Mezi typické komunitní aktivity patří autorská čtení, literární soutěže, podpora začínajících autorů, či poradenské a vzdělávací aktivity.

Další alternativou může být využití prostor knihovny k setkávání občanů například se zastupiteli města. Mohou se tak zapojit do jeho fungování a nebýt pasivními příjemci toho, co se na vyšších místech děje.

Typická je taktéž práce s nezaměstnanými, s rodiči na/po rodičovské dovolené, nebo se staršími obyvateli.

S organizováním komunitních akcí může knihovně pomoci projekt KuInWeb. Na svém webovém portálu zpřístupňuje databázi nabídek kulturních a vzdělávacích akcí, které mohou být poskytovány uživatelům.

2.2.3 KuInWeb a další možnosti inspirace

Zkratka KuInWeb znamená *Kulturní informační web*. Jedná se o informační portál, který zpřístupňuje knihovně databázi obsahující tipy na akce, které proběhly v jiných a dají se pořádat u nich. Záznam akce obsahuje její název, popis, informace o technických požadavcích, orientační ceně, lokalitě a kontakt na poskytovatele. Uživatelé, kteří se s akcí setkali, mohou vkládat své hodnotící komentáře.

Nápad na vytvoření tohoto projektu vznikl na Masarykově univerzitě v Brně v rámci předmětu Aplikační seminář 1. Náplní semináře je realizace konkrétních projektů. Na základě zkušeností z knihovnické praxe s myšlenkou přišla studentka

Lenka Navrátilová. Vycházela z toho, že menší knihovny si často nevědí rady, jak kulturní a vzdělávací akce uchopit. Ty velké se zase rády se svými zkušenostmi podělí.

S realizací projektu se začalo ve školním roce 2008/2009. Spuštěn pak byl 1. 6. 2009. V současné době čítá databáze 132 záznamů akcí.

Umístění informací o akci pořadatelem je bezplatné, stejně jako její zpřístupnění zájemcům.

Myslím, že myšlenka na vybudování webu, který bude spojovat poskytovatele služeb a knihovny je skvělá. Projekt však patrně nebyl tak úspěšný, jak by se čekalo. Poslední aktualizace stránky proběhla 16. 1. 2010.

Přesto může stávající obsah stránky posloužit jako inspirace pro začátek. Další možností může být sledování webových stránek jiných knihoven. Zejména těch, které sídlí v podobně velkých městech. Je zajímavé zjistit, jakým aktivitám se jiné knihovny věnují a jak kreativní dokáží knihovníci být bez ohledu na, většinou omezené, finanční prostředky.

Dalším místem, kam se knihovníci mohou obracet pro radu a poučit se ze zkušeností jiných, jsou knihovnické diskusní konference⁹ na webu Národní knihovny v Praze. Na těchto stránkách mohou knihovníci diskutovat na odborná témata, ujasňovat si správnost terminologie, kterou používají, doporučovat si knihy, které by neměly chybět ve fondu a samozřejmě vyměňovat si zkušenosti s pořádáním akcí v knihovně.

⁹ Informace pro knihovny: portál Knihovnického institutu Národní knihovny ČR. *Diskusní konference* [online]. Praha: Národní knihovna České republiky, 1993- [cit. 2012 - 05 - 02]. Dostupné z: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_diskusni_konference.htm.

3 Knihovna a sociální síť

„Sociální sítě jsou místa, kde se setkávají lidé online, vytváří okruh svých přátel a zapojují se do zájmových skupin. Podstatou „social networkingu“ je sdílení multimediálního obsahu v rámci komunity, přičemž se může jednat o komunitu, kterou spojují vazby rodinné, přátelské, pracovní, zájmové a další. Obecným principem sociálních sítí se vytváření profilů. Jednotliví uživatelé se navzájem stávají „virtuálními přáteli“ a sdílejí spolu obsah, také v rámci zájmových skupin.“¹⁰

Ukázalo se, že sociální sítě jsou velmi dobře využitelné ziskovými i neziskovými organizacemi. Jedná se o účinnou formu propagace. Stává se již standardem, že každá organizace, která o sobě chce dát vědět, má profil na sociální síti. Nejrozšířenější jsou sítě osobní. Tou je například Facebook, jenž s počtem založených profilů v České republice dominuje.

3.1 Facebook

Fenomén dnešní doby, sociální síť Facebook, vznikl původně pro interní potřebu Harvardovy univerzity. Měl sloužit ke komunikaci a sdílení dokumentů tamějších studentů. Vytvořil jej roku 2004 student psychologie Mark Zuckerberg. Během pár měsíců se rozšířil na další univerzity a v průběhu dvou let jej začaly využívat i firmy. Od srpna 2006 se může na Facebook připojit každá fyzická osoba starší třinácti let.

Nyní začíná platit, že kdo zde není registrovaný, jakoby nebyl. Za vše hovoří současný počet členů. V dubnu 2012 byl počet profilů více než 838 milionů. Za pouhých 6 let od otevření veřejnosti je to neuvěřitelná cifra. Dá se předpokládat, že při rychlosti expanze nebude trvat dlouho a číslo překročí hranici miliardy.

¹⁰ BIERNÁTOVÁ, Olga. *Propagace knihoven a komunikace s uživatelem na Facebooku* [online]. Brno, 2010 [cit. 2012-01-21]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Kabinet informačních studií a knihovnictví. Dostupná z: http://is.muni.cz/th/180050/ff_m/.

3.1.1 Profil, skupina, nebo stránka?

Vystupovat na síti Facebook lze třemi způsoby. Jedná se o profil, skupinu a stránku.

Profil slouží především jedincům. Obvykle vystupují pod svým jménem. Má nejlepší nastavení zabezpečení, uživatel může sám zvolit, které části profilu může kdo vidět. Uživatelé se zde stávají tzv. „přáteli“. Děje se tak po oboustranném odsouhlasení. Nastaven je limit počtu přátel, který činí 5000. Po dosažení tohoto čísla není další přidávání možné.

Skupiny spojují uživatele podobných zájmů. Každá skupina má svého správce, který vystupuje na stránkách skupiny pod svým jménem. Příspěvky skupiny se neobjevují na „zdi“¹¹ členů. Aby si je mohli přečíst, musí jít přímo do skupiny. Skupina může být otevřená všem uživatelům Facebooku, uzavřená - v tomto případě je nutné získat povolení od správce a privátní - je nutné získat pozvánku od kteréhokoliv člena.

Stránky jsou nejčastějším způsobem prezentace organizací. Sympatizující uživatelé se stávají „fanoušky“. Správce stránky vystupuje pod jejím jménem, je tedy v utajení. Příspěvky, které přidá na zeď stránky se objevují i na zdi příznivců. Po dosažení počtu třiceti fanoušků se správci otevírá podrobná statistika obsahující informace o stránce a příznivcích. Například křivka růstu počtu fanoušků stránky, jejich demografické a věkové složení.

Pro knihovny je dle mého nejvhodnější založení stránky, neboť ta je přímo uzpůsobena k prezentaci podobných organizací.

3.2 Využití Facebooku v knihovně

Facebook znamená velké možnosti pro komerční firmy i neziskové organizace. Pro ty obzvlášť, neboť se jedná o velmi levnou formu propagace. Na založení profilu organizace je potřeba základní znalost této sítě. Dalo by se říci, že téměř každý, kdo má nějaké zkušenosti s Facebookem, např. zde má vlastní osobní profil, dokáže vytvořit stránky organizace. Problém pak nastává ve chvíli, kdy má na své stránky přilákat loajální fanoušky.

¹¹ Zeď znamená na Facebooku hlavní stránku profilu, která se objeví uživateli po přihlášení. Může na ní sledovat nejnovější aktualizace profilů přátel, či stránek, kterých je fanouškem.

Působení na sociální síti může knihovně výrazně pomoci s budováním komunity. Je to totiž jedinečná příležitost, jak být se svými uživateli v kontaktu a reagovat na jejich potřeby. Online komunity tvoří převážně lidé mezi 16 a 34 lety¹². Konkrétně z České republiky je založeno 3 625 180¹³ profilů a zmíněná věková skupina zaujímá 64,2%. Ideální způsob práce s těmito lidmi je tedy, logicky, online komunikace.

Mezi nejužitečnější nástroje, které může knihovna na Facebooku využít, je propagace aktivit prostřednictvím pozvání na vytvořenou událost. Tu může propagovat umístěním příspěvku na zdi, ale ten brzy zmizí. Po odeslání pozvánky mohou příznivci stránky buď potvrdit, nebo vyvrátit svou účast. Pokud to neučiní, zůstává jim automaticky v profilu a mohou se k ní kdykoliv před jejím konáním vyjádřit. Zvat mohou další uživatele, s nimiž jsou na Facebooku v kontaktu. Členům akce pak lze hromadně zasílat zprávy a tisknout jejich seznam. Je však třeba mít na paměti, že přemíra takových pozvání může uživatele obtěžovat a mohou se z fanoušků knihovny odhlásit. Proto je třeba přemýšlet nad tím, které akce by mohly zajímat vybranou skupinu a fanoušků a pouze takové pozvánky posílat.

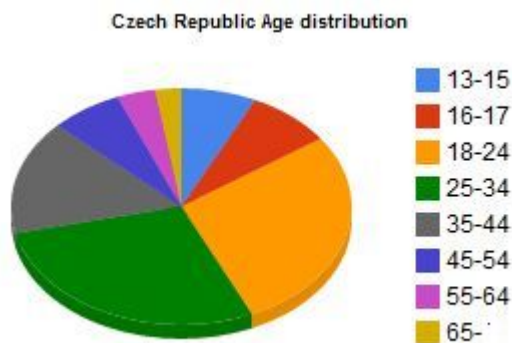
Věk uživatelů v letech	Počet uživatelů v %
13 - 15	7,1
16 - 17	8,1
18 - 24	28,0
25 - 34	28,2
35 - 44	15,6
45 - 54	6,9
55 - 64	3,7
65 - x	2,5

Tab. 1: Věkové složení profilů na Facebooku založených v ČR

¹² Facebook marketing statistics, demographics, reports and news: *CheckFacebook* [cit. 2012-04-14].

Dostupné z: <http://www.checkfacebook.com/>.

¹³ Tamtéž ; údaj převzatý 14.4. 2012

Graf 1: Věkové složení profilů na Facebooku založených v ČR

3.2.1 Výhody

Mezi jednoznačné výhody působení knihovny na sociální síti patří již zmíněné přiblížení se mladým uživatelům. Je to propagace levná, odehrává se v oblíbeném prostředí internetu a nabízí dobrou měřitelnost oblíbenosti stránky po otevření statistik správci. Knihovna může rychle oslovit velké množství lidí a informovat je o aktuálním dění, akcích a službách. Uživatelé zde mohou sdělovat své myšlenky, dotazy i přání a zapojit se tak aktivně do dění v knihovně. Vzhledem k neformálnosti tohoto způsobu oslovování by neměla být komunikace s cílovou skupinou nikterak problematická.

3.2.2 Nevýhody

Jakkoliv je založení profilu jednoduché, jeho údržba již tak snadná není. Jedná se o velmi časově náročnou činnost. Kontrola stránky, obnova příspěvků, či odpovídání na zprávy fanoušků by mělo být na denním pořádku. Údržba si od správce žádá velkou dávku kreativity, zkušeností a chuti zkoušet něco nového. Udělat opravdu originální a atraktivní stránku knihovny může představovat velký problém. Odrazující může pro knihovny být, že se jedná o dlouhodobý proces, kdy se od základů buduje image knihovny a výsledek je nejistý. Při zvolení špatné strategie mohou být důsledky velmi nepříjemné především proto, že se pohybujeme v prostředí, ve kterém se informace, zvláště ty negativní, šíří velmi rychle. Málokdo by pak chtěl slyšet, že jeho mnohahodinová práce nestojí za nic.

Záleží tedy na každé knihovně, jestli se rozhodne jít do rizika. Neměla by v takovém případě jednat nahodile, ale pečlivě naplánovat, jak bude postupovat,

koho tímto úkolem pověřit a kde hledat případnou inspiraci. Tu nabízí například samotný Facebook přímo v nastavení stránky.

Kromě toho existuje bezpočet článků, popisujících, jak se jako instituce na Facebooku chovat. Stěžejním úkolem je volba vzhledu stránky. Měla by korespondovat se zaměřením knihovny a uživatelů, kteří by se měli stát návštěvníky.

Dalším krokem je propagace takové stránky. Většinou se tak děje na oficiálních webových stránkách, v prostorách knihovny, na místech kde se pohybuje cílová skupina, například ve škole.

Inspiraci lze nalézt na stránkách komerčních subjektů. Ty si obvykle na tvorbu své prezentace najímají profesionály. Nejlépe by se mělo jednat o nadnárodní společnosti. V zahraničí je obliba Facebooku a úroveň zpracování stránek v tomto prostředí na vyšší úrovni, než u nás, kde se tento trend teprve rozvíjí.

Jako příklad mohou sloužit stránky celosvětově rozšířené sítě kaváren Starbucks¹⁴. Zaměřím-li se na českou verzi, funguje zde velmi dobrá interakce s fanoušky. Ti sem často píší své dotazy, dojmy, případné stížnosti a posílají fotografie. Starbucks na oplátku příspěvky téměř okamžitě komentuje, řeší problémy a informuje o aktuálních kolekcích zboží, kávy a akcích. Mezi ty patří pravidelné semináře o kávě a akce směřované na dobrovolnickou činnost. V poslední době to byla podpora dárcovství krve mezi studenty a pomoc s kultivací zahrady stacionáře Modrý klíč. Důkazem dobře zvolené strategie je počet fanoušků, který je více než 31 000¹⁵. Číslo je to vysoké, vezmeme-li v úvahu, že v České republice se pobočky kavárny nachází pouze v Praze a od letošního roku nově v Ostravě.

¹⁴ Starbucks Česká republika. *Facebook* [online]. 2008- . [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/StarbucksCeskarepublika>.

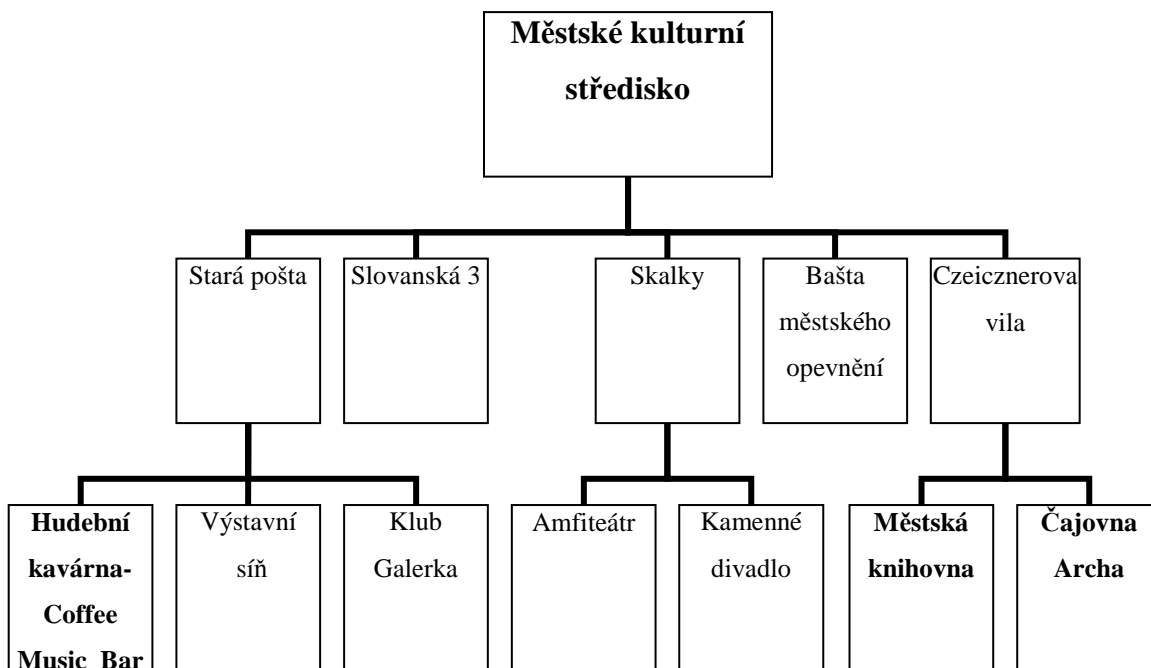
¹⁵ Údaj je převzatý z webové stránky <https://www.facebook.com/StarbucksCeskarepublika> 20.4. 2012.

4 Městské kulturní středisko v Novém Jičíně MěKS

Organizace MěKS zajišťuje kulturní a společenské vyžití občanů v Novém Jičíně. Jeho součástí je také zdejší městská knihovna s regionální působností.

Oficiálně pod tímto názvem vzniklo v květnu 1980. Původní název Střediska byl Osvětová beseda. Hlavními činnostmi byla a dosud je organizace kulturních akcí a jejich propagace.

Na základě informací z webových stránek¹⁶ Střediska jsem vytvořila následující schéma. Ilustruje, v jakých objektech města rozvíjí svou činnost.

Obr. 1: Schéma Městského kulturního střediska v Novém Jičíně

Stará pošta je renesanční budova, kterou nechal postavit roku 1563 purkmistr Ondřej Řepa, tehdejší nejbohatší a nejváženější občan. Svůj název získala kvůli tomu, že zde byla roku 1787 zřízena dědičná pošta. Nachází se na Masarykově náměstí. Kulturnímu středisku slouží od dokončení rekonstrukce

¹⁶ *Městské kulturní středisko Nový Jičín* [online]. Nový Jičín: Dreamwolker studio, 2008- [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.mksnj.cz/>.

v roce 1980. Od té doby zde sídlí jeho vedení. Dále se zde nachází Výstavní síň, mající za úkol připomínat historii, kulturní a výtvarné tradice města.

Součástí je i multifunkční kulturní zařízení Klubu Galerka. Dává šanci hudebním začátečníkům i profesionálům. Kromě toho hostí i literární pořady, výstavy, divadelní představení, přednášky apod.

Ve třetím podlaží je v provozu Coffee Music Bar, jemuž je věnována podkapitola 4.3.

Stará pošta plní roli kulturního střediska pro mladé. Nevýhodou je její nevelká kapacita.

Obr. 2: Stará pošta na Masarykově náměstí v Novém Jičíně

Roku 1986 získalo Středisko do správy areál na kopci Skalky. Ten zahrnuje kamenné divadlo, které každoročně hostí festival Divadelní dílna a amfiteátr sloužící k pořádání hudebních festivalů pod širým nebem.

Objekt s adresou Slovanská 3 sloužil vždy kulturním účelům, sídlila zde i městská knihovna. Promítala se zde filmová díla v rámci filmového klubu a později i kina Artefakt pro náročné diváky. Od roku 1992, kdy dostalo objekt do

správy Středisko, probíhaly v budově jazykové a praktické kurzy, přednášky, nyní v něm působí ekonomická agenda a propagační a technická obsluha MěKS.

Další složkou, kterou má Středisko na starost, je Bašta bývalého městského opevnění, kde rozvíjí svou činnost Klub rodáků Novojičínska a kde probíhají například výstavy prací žáků zdejších škol s tematikou města.

Pro potřeby mé práce je nejdůležitější objekt Czeicznerova vila, kde se nachází městská knihovna (viz podkapitola 4.1) a čajovna Archa (viz podkapitola 4.2). Budova je v blízkosti centra na ulici Husova.

Od roku 1991 dodnes řídí Středisko Petr Orság.

Mezi nejhojněji navštěvované akce, pořádané Střediskem, patří každoroční Slavnosti města k výročí jeho založení. Odehrávají se již od roku 1993 a to na Masarykově náměstí. Na organizaci se podílí i zaměstnanci knihovny, kteří mívají na náměstí svůj stánek a zajišťují část programu. Poslední Slavnosti v září 2011 byly věnovány slavnému rodákovi polárníkovi Eduardu Orlovi. Pracovníci knihovny měli na starost zajistit registraci soutěžících o titul „Nejoriginálnější polárník“ a vážení ledu v rámci akce „Nošení ledu do Arktidy“.

4.1 Městská knihovna v Novém Jičíně

Počet obyvatel Nového Jičína¹⁷	24 343
Počet obyvatel do 15 let¹⁸	3 470
Celkem registrovaných uživatelů knihovny¹⁹	3 446
Uživatelů knihovny do 15 let²⁰	997
Počet poboček knihovny	4

Tab. 2: Nový Jičín a knihovna v číslech

Knihovna působí v Novém Jičíně již 122 let. Nachází se zde na 80 000 svazků, které jsou uloženy přímo v centrální knihovně, v místních pobočkách a také ve skladu v suterénu.

Z tabulky vyplývá, že v městské knihovně je registrováno necelých 14% obyvatel města. Zuzana Ježková ve svém článku²¹ z roku 2006 uvádí, že dlouhodobý celostátní průměr obyvatel místa registrovaných v knihovně je 15%. Situace v Novém Jičíně tedy v podstatě odpovídá průměru. Dětských čtenářů do 15 let je 997 z 3 470 obyvatel města v tomto věku. Knihovnu navštěvuje téměř 29% dětí, žijících v Novém Jičíně. To považuji za velmi dobrou bilanci.

Některých služeb knihovny mohou využívat neregistrovaní návštěvníci. Jedná se o internet zdarma po dobu 30 minut na dvou PC jednotkách, vybírání knih a čtení časopisů a denního tisku.

¹⁷ Údaj je převzatý z oficiálních webových stránek města <http://www.novyjicin.cz/cz/mesto/informace-o-meste/zakladni-udaje-o-obci/>. Je aktuální k 31.1. 2011.

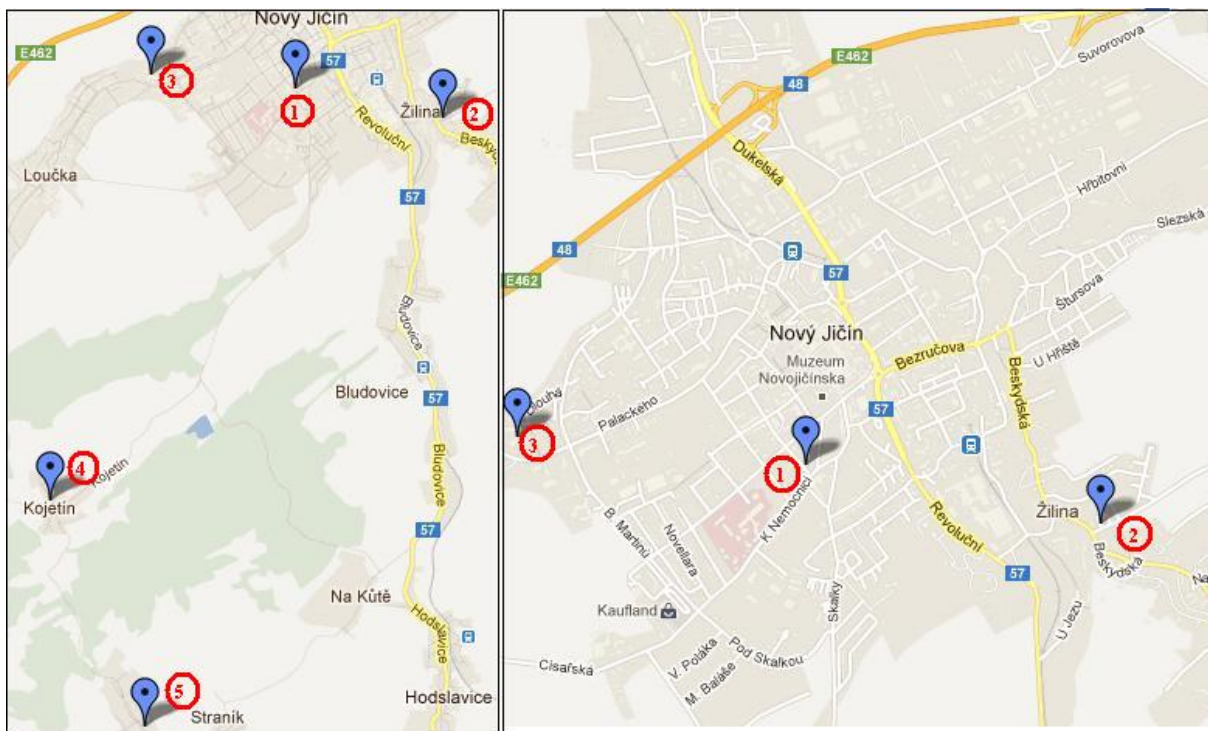
¹⁸ Viz poznámka č. 17

¹⁹ Údaj je převzatý z interních materiálů Městské knihovny za rok 2011

²⁰ Viz poznámka č. 19

²¹ JEŽKOVÁ, Zuzana. Knihovna tzv. komunitní. *U nás*. 2006, roč. 16, č. 1, s. 9-11. ISSN 0862-9366. Dostupné také v PDF z: http://www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/667.pdf.

Činnost knihovny je rozdělena mezi centrální knihovnu na Husově ulici a 4 pobočky v integrovaných částech města, v obcích Loučka, Kojetín, Straník a Žilina.

Obr. 3: Prostorové rozmístění částí knihovny

- 1 Centrální knihovna na Husově ulici
- 2 Pobočka Žilina
- 3 Pobočka Loučka
- 4 Pobočka Kojetín
- 5 Pobočka Straník

Dopravní dostupnost všech poboček je velmi dobrá, lze se do nich dostat bez problémů městskou hromadnou dopravou. Centrální knihovna je dostupná z centra města asi 7 minut chůze. Další jsou určeny především obyvatelům příslušných částí města a obcí.

Co se týče financování knihovny, má pevně stanovený roční rozpočet na svou činnost. Ten je určen na doplňování knihovního fondu, služby knihovny, energie, mzdové náklady, spotřební materiál a ostatní náklady. Přebývají-li finanční prostředky v celém Městském kulturním středisku, rozdělují se mezi všechny složky. V knihovně se v takovém případě pořizují například další knihy, výpočetní technika, nábytek a vybavení knihovny.

Financování kulturních, vzdělávacích a výchovných akcí, podporujících komunitní činnost, hradí knihovna také z hlavního rozpočtu a navíc využívá dotačních titulů Ministerstva kultury ČR a Města Nový Jičín (viz podkapitola 5.6 *Financování knihovny*)

Svou činnost vykazuje knihovna ve dvou zprávách- *Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí* a *Roční výkaz o knihovně Kult (MK) 12-01*. Každá zpráva má tabulkovou část a vlastní komentář k činnosti. Vedení Střediska zpracovává data z dalších svých částí a odevzdává svému zřizovateli Městu Nový Jičín celkovou zprávu o činnosti a hospodaření MěKS NJ.

Pro lepší představu o tom, na co mohla knihovna ve svých aktivitách navazovat, je potřeba zmínit její historii. O ní pojednává následující podkapitola.

4.1.1 Historie knihovny

Již od počátku své existence zajišťovala knihovna v Novém Jičíně uspokojování kulturních a informačních potřeb zdejších občanů. Její osud byl vždy spjat s národním a kulturním životem české menšiny v Novém Jičíně. Zdejší obyvatelstvo bylo převážně německé. Například v roce 1880 byl podíl české menšiny pouhých 10%.

Charakteristické pro minulost knihovny je časté stěhování a výměny knihovníků. Historii lze rozdělit na období tzv. Škodovy knihovny a Městské veřejné knihovny.

4.1.1.1 Období Škodovy knihovny

První česká veřejná knihovna na území Kravařska byla založena ve Starém Jičíně v roce 1878. V Novém Jičíně pak roku 1890. Byla to veřejná Škodova knihovna s 189 svazky knih, které byly městu věnovány Moravsko-slezskou besedou v Praze. Pro knihovnu nebylo možné najít vhodné místo ve městě, byla tedy provizorně uložena v nedaleké obci Loučka u tamního řídícího učitele.

Po rozsáhlé revizi o 13 let později byl čtenářům znemožněn volný výběr knih, byl jim k dispozici pouze katalog. Bylo totiž zjištěno, že se ztratila asi jedna pětina knih.

Problém nevyhovujícího prostoru se vyřešil roku 1905, kdy byla knihovna přestěhována Českou besedou do místnosti Ústřední záložny v Národním domě. Hrál se zde první česká divadelní představení, poprvé byla v Novém Jičíně

uvedena *Prodaná nevěsta* a uskutečnila se zde řada dalších akcí, podporujících kulturní život české menšiny. Mezi ně patřily přednášky a besedy. Pozván byl i básník Petr Bezruč a o Janu Nerudovi přednášel náš přední básník Jaroslav Vrchlický.

Z duplikátů a triplikátů dokumentů byl založen fond pro knihovny v okolních obcích.

Od roku 1907 knihovna zvolna upadá. Děje se tak zřejmě proto, že poplatek za vystavení legitimace je na tu dobu vysoká částka 40 haléřů. V téže roce je knihovna znovu přemístěna. Tentokrát do první české školy v Novém Jičíně, tzv. Matiční školy.

Roku 1913 vznikají první „putovní knihovny“, které mají v obcích velký úspěch. Vybudována byla i divadelní knihovna, čítající 120 svazků divadelních her. Zlepšení stavu knihovny způsobila změna knihovníka, kterým se stal pan Horák. Povedlo se mu sehnat peníze na zakoupení nových titulů, vytvořil nové katalogy a čtenářské legitimace, které nyní obsahovaly i knihovní řád.

Období 1. světové války nebylo pro kulturní a vzdělávací instituce jednoduchým. České obyvatelstvo bylo utiskováno a Matiční škola byla zabrána vojsky. O knihovně nejsou zprávy, není tedy jasné, zda ve škole zůstala, nebo se přemístila.

Definitivní úpadek Škodovy knihovny nastal roku 1917.

4.1.1.2 Městská veřejná knihovna

Rok po skončení 1. světové války vznikla v Novém Jičíně česká veřejná knihovna. Základem byl fond zaniklé Škodovy knihovny. Umístěna byla nejprve v budově německé chlapecké školy. Poté byla přestěhována do vhodnějších prostor tehdejší městské plynárny, kde měla knihovna k dispozici 2 místnosti - půjčovnu a čítárnu. Čítárna byla hojně využívána především v době hospodářské krize, kdy se zde mohli nezaměstnaní zdarma ohřát.

Pravděpodobně v roce 1926 byla k Městské připojena Okresní knihovna.

I v době německé okupace 1938-1945 byla knihovna v provozu. O osudu fondu se toho moc neví. Je možné, že byl z velké části zničen, či odvezen Němci. Část se zachovala tím, že byla skrývána v Matiční škole a v domácnostech studentů a učitelů.

Po osvobození zahájila svou činnost jako první v Ostravském kraji. Stalo se tak 14. 11. 1945 v místnostech bývalé německé městské knihovny na nynější Slovanské ulici.

Knihovna měla již 2000 svazků. Obnovilo se vnitřní vybavení a zdokonalilo vytápění.

Dobře na tom ale nebyly vesnické knihovny, jejichž provoz zajišťovali dobrovolníci bez potřebných odborných schopností a znalostí.

Proto se roku 1965 započalo s budováním tzv. střediskových knihoven. Veškerý knihovní fond přebírala středisková knihovna, která jej zpracovávala a vytvářela soubory knih, které potom mezi malými knihovnami kolovaly. Tyto regionální funkce zajišťuje knihovna dodnes.

Roku 1973 se knihovna opět stěhovala, tentokrát do objektu na Sokolovské ulici. Ve stejném roce bylo dobudováno oddělení politické literatury. Začalo se také s vyřazováním „ideově závadných svazků knih“. Knihovní fond povolené literatury tehdy čítal na 99 000 svazků.

Tehdejší knihovnice Dagmar Muchová se ve svém příspěvku²² ve *Vlastivědném sborníku Novojičínka* z roku 1975 zmiňuje o pořádání kulturních akcí, besed, výstav a soutěží, které měla středisková knihovna na starost. Píše o dalších úkolech, které má moderní knihovna v té době plnit, přibližovat se hlavně mladým uživatelům a snažit se obstát v konkurenci televize, divadla a kina. Je tedy zřejmé, že snahy o komunitní funkce knihoven nejsou žádnou novinkou.

Kulturní akce byly v té době podřízeny společenské situaci v Československu. Většina z nich se týkala politických výročí. V kronikách knihovny jsem se dočetla o těchto akcích podrobněji. Pro ilustraci uvádím následující příklad:

V roce 1976 proběhlo v knihovně: 102 besed, 11 přednášek, 35 soutěží, 6 literárních pásem, 9 knihovnických lekcí, 7 exkurzí, 9 rozhlasových relací, 19 výstavek knih mimo knihovnu, 368 výstavek v knihovně, 1 propagační panel a 567 nástěnek. Rok od roku počet aktivit stoupal a jejich charakter se měnil podle toho, zda byl právě rok dítěte, ochrany životního prostředí atp.

²² MUCHOVÁ, Dagmar. Stručně z historie Okresní knihovny v Novém Jičíně. In: *Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín*. Nový Jičín: Vlastivědný ústav, 1975, s. 69-70.

Myslím, že o poslání tehdejší kulturní instituce nejlépe hovoří úryvek z ručně psané kroniky, zpracovávané zdejšími knihovnicemi:

„Stěžejním úkolem činnosti knihoven v roce 1978 bylo zvyšování a prohlubování ideové účinnosti a všestranné rozvíjení politickovýchovného působení při formování socialistického člověka, zejména mladé generace v duchu vědeckého světového názoru proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví.“

Významnou aktivitou, která v této době vznikla, byla činnost *Literárního klubu při Okresní knihovně v Novém Jičíně*. Byl založen roku 1976. Většinu aktivit od počátku organizovali Jana Homolová, Karel Chobot, současný ředitel městského archivu, spolu s pracovníky knihovny. Každoročně navštěvovalo klub na 200 převážně mladých lidí. Organizovány byly literárně-hudební pořady. Odehrávaly se v restauraci u Máje, kde se nachází velká společenská místnost, využívaná dnes například pro pořádání plesů.

Na programu byly přednášky o osobnostech české i světové literatury, poslech magnetofonových nahrávek i živý hudební doprovod k recitaci poezie. V tištěných programech klubu jsem našla i přednášky z teorie a dějin hudby a profily významných skladatelů, jako Leoše Janáčka, nebo Bedřicha Smetany. Nezapomínalo se ani na slavné, literárně činné rodáky. Jeden z večerů byl věnovaný Boženě Benešové.

Velmi mě zaujala akce, proběhnuvší roku 1984 právě v rámci Literárního klubu - *Literární pokusy: večer tvorby začínajících autorů*. Vznikl ve spolupráci s nakladatelstvím Profil. Něco podobného bych jako čtenář ráda navštívila i dnes.

Klub pokračuje v činnosti dodnes, i když v menší míře, než v minulosti.

Po pádu totality byl v roce 1992 zrušen tzv. *Osvětový zákon č. 52/1959 Sb.*, který ukládal kulturním institucím povinnost, pořádat kulturní a politicky angažované akce. Základem byla myšlenka, že kulturní dění má vzejít z aktivity občanů a nemá být dáno zákonem. Došlo k masovému rušení kulturních institucí, z nichž mnohé nebyly dostatečně nahrazeny. V témže roce vydala vláda ČR doporučení okresním úřadům, aby zájmové aktivity a kulturní služby podporovali a finančně zabezpečovali. Prostředky z veřejných zdrojů se doplňovaly zdroji jinými, především členskými příspěvky a sponzoringem.

Společenské změny znamenaly, že v roce 1993 knihovna ztrácí svou právní subjektivitu a je začleněna do Městského kulturního střediska. Postupně překonávala problémy s úřednickými zásahy do knihovnictví. Její činnost probíhala

ve třech pobočkách, sídlících v nevyhovujících objektech - na Masarykově náměstí, na sídlišti u Máje a na ulici Janáčkovy sady.

Kulturní činnost v knihovně upadá. Mohou za to omezené finanční prostředky a především velmi limitující prostory, v nichž sídlí.

Rok 2002 znamenal pro knihovnu velkou změnu. Přesídlila do historicky cenné budovy „Czeicznerova vila“ se zahradou na ulici Husova. Získala tak dostatek místa a krásné prostředí pro své čtenáře. Vila byla postavena roku 1910. Přáním majitele bylo, aby tento objekt sloužil městu pro kulturní účely.

Zrušily se stávající 3 pobočky a přestěhovaly se do nových prostor. V prvním patře budovy sídlí oddělení pro dospělé čtenáře a o patro výš oddělení pro děti. Kromě toho mají čtenáři k dispozici čítárnu, studovnu a zrenovovanou zahradu.

Od té doby se výrazně zlepšuje i stav kulturních a vzdělávacích funkcí.

Obr. 4: Czeicznerova vila na ulici Husova²³

²³ Nový Jičín, vila. *Wikimedia commons* [online]. 9. 4. 2011 [cit. 2012 - 05 - 12]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nov%C3%BD_Ji%C4%8D%C3%ADn_vila.jpg?uselang=cs#filelinks.

4.2 Čajovna Archa

Rok po stěhování knihovny vznikla v části téhož objektu Čajovna Archa. Funguje jako místo k setkávání převážně mladých lidí, kteří zde mohou nalézt někdy velmi potřebný klid.

U zrodu stál Ondřej Syrovátka, budoucí učitel na novojičínském gymnáziu. Jeho snem bylo vytvoření místa, kde by se mohli scházet přátelé a kde by se konaly kulturní akce pro menšinové publikum. Jako poetické večery, koncerty, přednášky, filmové kluby a další.

S budováním se začalo v červenci 2003, otevření pak proběhlo v listopadu téhož roku. Městské kulturní středisko v čele s Petrem Orságem bylo jejich nápadu nakloněno a podporovali projekt i finančně - prostředky byly využity především na vybavení interiéru. Sídelní budova byla dána přáním zakladatelů čajovny, aby se nacházela blízko centra. V právě opravené budově knihovny byly tehdy náhodou volné prostory. Ukázalo se to jako výborný nápad. Čajovna beze zbytku plnila a dodnes plní svůj účel, pro který vznikla. Sdružuje milovníky alternativní kultury.

Brzy nestačila původní kapacita a čajovna se koncem roku 2007 rozšířila o jednu velkou místnost, využívanou do té doby pouze jako místo k projekci filmů.

Komunitu čajovny stmelují turnaje v hraní řady deskových her, které jsou zde k zapůjčení, koncerty za velmi lidové ceny, či cestopisné a vzdělávací přednášky. Každoroční tradicí se stal hudební festival pořádaný v přilehlé zahradě, nazvaný příznačně *Záhrada*. Osazenstvo se účastní i výletů do blízkého i vzdálenějšího okolí, určených příznivcům čaje a pěší turistiky.

4.3 Hudební oddělení

Původně bylo v budově knihovny také hudební oddělení s audiálními dokumenty, které obsahují hudbu, mluvené slovo a knihy pro nevidomé. Nacházelo se v místech dnešní učebny, odkud bylo roku 2006 přesunuto do jiné významné historické budovy. A to přímo na Masarykovo náměstí do Staré pošty, kde sídlí také vedení Městského kulturního střediska, Klub Galerka, výstavní prostory a Coffee Music Bar, v němž se hudební fond nachází. Čítá asi 2500 kusů CD a znovu módní vinyly různých hudebních žánrů. Mimo něj i hudební literaturu a časopisy. Slouží také jako malá galerie, která dává šanci především začínajícím umělcům. Probíhají

zde také přednášky, autorská čtení, promítání klubových a dokumentárních filmů a koncerty pro méně početné publikum.

Coffee Music Bar vznikl v místnosti, jež byla za socialismu využívána pro schůze a kde se později nacházela známá Kavárna u Knihotoče.

V současné době se vedení knihovny snaží dojednat s Městským kulturním střediskem přesunutí hudebního oddělení zpět na původní místo v budově knihovny. Po přestěhování totiž výrazně klesl počet výpůjček. Nové prostory sice přitahují mnoho mladých uživatelů, ti ale v dnešní době internetu půjčování CD neholdují. Otázkou však je, jestli by výpůjčky neklesly i v knihovně. Dle mého názoru zájem uživatelů v této oblasti za poslední léta celkově velmi klesl.

4.4 Vztah knihovny s čajovnou Archa a hudebním oddělením

Za hlavní klad čajovny ve vztahu ke knihovně považuji fakt, že svými aktivitami doplňuje činnost knihovny. Některé aktivity, například cestopisné přednášky jsou podobné, ani jedna organizace ale konkurenci nepocítuje. Čajovna hostí především mladší zákazníky. Vzhledem k tomu, že sídlí ve stejné budově, mnoho návštěvníků má za to, že se jedná o stejnou organizaci, tedy, že čajovna je přímo součástí knihovny. To vyplynulo i z průzkumu, který jsem provedla na zdejším gymnáziu, kdy několik studentů v dotazníku uvedlo, že čajovna patří mezi služby knihovny, které využívají. Do budoucna bych jednoznačně viděla užší spolupráci těchto dvou složek.

Tou by mohla být možnost vracení knih personálu v čajovně po skončení provozní doby knihovny. Tyto dokumenty by pak obsluha čajovny nechala ve skladu, který tyto dvě složky sdílejí a odkud by si je ráno druhého dne převzali pracovníci knihovny. Jednalo by se o podobnou službu, jakou poskytují knihovny s takzvanými biblioboxy. Tam lze vracet knihy kdykoliv bez přímé návštěvy knihovny a kontaktu s knihovnicí. Pořízení biblioboxu nepatří právě k levným záležitostem a nemyslím, že by to bylo v tomto případě, vzhledem k rozsahu knihovny, potřeba. Knihovna má poměrně vyhovující provozní dobu, ve všední den je otevřená od 8:30 do 18:00, může se však stát, že dlouho pracující lidé to nemusí stihnout. Do čajovny pak návštěvníci obvykle chodí až večer, mohli by v takovém

případě spojit posezení s přáteli s vrácením knih a nechodit na stejné místo zbytečně dvakrát, pokud si právě nechtějí nic půjčit.

Vedoucí knihovny, Renáta Domoráková, navrhuje další možnost spolupráce. Je to zviditelnění činnosti čajovny na půdě knihovny. Jednalo by se o dárek za registraci v knihovně - předání poukazu na libovolný čaj zdarma, či se slevou, z nabídky čajovny. Ta by mohla získat dalšího návštěvníka, kterého by třeba nikdy nenapadlo čajovnu využít a který by si do budoucna spojil návštěvu knihovny s klidem a trochu jinou atmosférou v čajovně.

Další alternativou spolupráce by mohla být služba, kdy si návštěvníci knihovní akce mohou objednat občerstvení přímo z čajovny, které by obsluha donesla do knihovny.

S hudebním oddělením je to složitější. Působí na poměrně vzdáleném místě a ač se jedná o opravdovou součást knihovny, málokdo to tak vnímá. Uvažované přesunutí oddělení se mi jeví jako velmi rozumné. Sice pochybuji, že počet výpůjček bude růst, ale části knihovny by se nacházely na jednom místě. Pro uživatele by toto řešení bylo určitě přehlednější a pohodlnější.

V areálu, který knihovně náleží, se nachází ještě jedna menší nevyužitá budova. V ní je plánováno zbudovat oddělení s cizojazyčnou literaturou. Té je zatím věnováno několik regálů v oddělení pro dospělé. Kapacita však přestává stačit. Spolu s přestěhováním hudebního oddělení by na kopci nad městem vznikl celý výpůjční komplex, určený ke vzdělávání, relaxaci i kulturnímu vyžití.

5 Komunitní aktivity Městské knihovny v Novém Jičíně

Obecně se akce v knihovně dělí na kulturní a vzdělávací. Tomu odpovídají následující podkapitoly. Vycházela jsem z tohoto označení na základě dokumentů se soupisem pořádaných akcí, které mi poskytla vedoucí knihovny.

Jedná se o nepovinnou složku služeb, které knihovny poskytují.

5.1 Kulturní akce

Kulturními akcemi se označují takové, které knihovna pořádá jak pro své uživatele, tak pro neregistrované občany. Patří sem například výstavy, literární pásma, hudební pořady, besedy atd.

Pro ilustraci uvádím tabulku, obsahující kulturní akce, které se v novojičínské knihovně uskutečnily v roce 2011.

	Název kulturní akce	Typ akce	Počet návštěvníků ²⁴
leden	Dámy minulých epoch	výstava	288
	Co všechno dělá ženu krásnou	přednáška	20
únor	Cesta životem- cesta světem aneb rozvojové země očima dobrovolníků	výstava fotografií	257
	Naše zdraví v našich rukách	přednáška	20
	Co bychom měli vědět o Bibli...	přednáška	70
březen	Život a víra Asie	výstava	286
	Fyzický a duchovní vliv místa a prostoru na člověka	přednáška	24
	Tereza Boučková a Bedřich Ludvík	autorská čtení, koncert	30

²⁴ Údaje o návštěvnosti výstav v prostorách půjčovny se počítají podle počtu všech návštěvníků knihovny. Počítá se, že výstavu zhlédlo 1/10 uživatelů, kteří za období výstavy přišli do knihovny.

	KUBA	cestovatelská přednáška	22
duben	Vejce- nejen symbol velikonoc	výstava	250
	Když se ti v okamžiku změní život aneb jak nést s lidmi jejich neštěstí	přednáška	50
	Tajuplný svět kaňonů USA	cestopisná přednáška	12
květen	Jaká je naše společnost? host PhDr. Jiřina Šiklová, CSc.	přednáška	90
	Moskva a zlatý kruh Ruska	cestopisná beseda	8
	Beseda a autorské čtení se spisovatelem Michalem Vieweghem	autorské čtení beseda	90
červen	Namaluj pohádku	výstava; představení dětského divadelního souboru	450
	EKOFOŘ	výstava	306
červenec	-	-	-
srpen	-	-	-
září	-	-	-
říjen	Grafologie aneb tajemství výkladu písma	přednáška	8
	Bible, překlad 21. století	přednáška	20
	Strava a civilizační nemoci	přednáška	70
	Írán- středověk s mobilem v ruce...	přednáška	70
listopad	Korupce v Česku aneb co je doma, to se počítá	výstava	209
	Den pro dětskou knihu; host Zuzana Pospíšilová	zábavný program	164
	Země Kanaán jako Země zaslíbená	přednáška	80
prosinec	Dřevěné hlavolamy	výstava	150

Tab. 3: Kulturní akce v Městské knihovně v Novém Jičíně v roce 2011²⁵

²⁵ Údaje převzaté z interních materiálů knihovny

V roce 2011 proběhlo v knihovně největší množství odborných přednášek. Bylo jich celkem 10. Témata se týkala hlavně zdraví fyzického i duševního a náboženství. Kromě nich ještě 3 přednášky cestovatelů. Výstav bylo 8, z toho jedna výstava fotografií.

Za zmínku stojí 2 akce, věnované dětem. Mezi velmi úspěšné patřila *Namaluj Pohádku*, kdy knihovna spolupracovala s žáky prvního stupně základní školy a družinami. Součástí programu byla výstava malovaných leporel dětí, soutěže a představení dětského divadelního souboru. Akce se odehrávala na zahradě knihovny. Druhou byl *Den pro dětskou knihu*. Jednalo se o zábavný program. Akce probíhala v sobotu. Součástí programu byly soutěže, hry, hádanky, pohádky a prodej dětských knih. Hostem byla dětská spisovatelka Zuzana Pospíšilová. Hlavním kladem podobných akcí je to, že do knihovny přivedou děti i s jejich rodiči. V rámci *Dne pro dětskou knihu* mohli navíc dětské čtenáři využít registrace do knihovny zdarma.

Autorská čtení proběhla 2. Jedno, s Michalem Vieweghem, bylo spojeno s besedou, druhé, s Terezou Boučkovou a Bedřichem Ludvíkem, s koncertem.

	Název kulturní akce	Typ akce	Počet návštěvníků ²⁶
leden	Poutní cesta z Madridu až na „konec světa“	cestopisná přednáška	23
	Cílená terapie – Co nám může dát?	přednáška	25
únor	Draci a jiná fantastická stvoření	výstava kreseb	244
	Madeira – ostrov neuvěřitelných přírodních krás uprostřed Atlantiku	cestopisná beseda	35

²⁶ Údaje o návštěvnosti výstav v prostorách půjčovny se počítají podle počtu všech návštěvníků knihovny. Počítá se, že výstavu zhlédlo 1/10 uživatelů, kteří za období výstavy přišli do knihovny.

	Ayurvéda- Výživa v souladu s osobností aneb Jak se projít ke zdraví a radosti	přednáška	35
	Apoštol Pavel – jeho život, působení, misijní cesty, dopisy, učení	přednáška	65
březen	Obrazy a plastiky - umělec Pavel Kahánek	výstava	283
	Tělo s námi mluví	přednáška	25
	Vyprávění spisovatele a publicisty Vlastimila Vondrušky: Oldřich z Chlumu- historický román a současnost	přednáška; beseda	30
	Detektiv Lupa a tajemná věž	divadelní představní pro děti	70
duben	EKOFÓR 2011 s tématem „Voda“	výstava	195
	Anglie – územím Keltů na kole	cestopisná beseda	25
	Železniční modely a kolejiště	výstava	900 ²⁷
	Etika a život	přednáška	80

Tab. 4: Kulturní akce v Městské knihovně v Novém Jičíně za leden - duben 2012²⁸

Za první 4 měsíce letošního roku proběhlo v knihovně celkem 14 kulturních akcí. Opět bylo nejvíce odborných přednášek. A to 6, z toho jedna byla spojena s následnou besedou. Knihovnu navštívil známý spisovatel Vlastimil Vondruška. Tematický záběr přednášek byl podobný jako v minulém roce.

V četnosti následují výstavy. Jednalo se o výstavu kreseb, dále obrazů a plastik, tradiční výstavu kreslených vtipů na ekologická témata EKOFÓR a nejúspěšnější prezentaci železničních modelů a kolejišť. Tu knihovna hostila již podruhé a za 2 dny ji navštívilo 900 návštěvníků.

²⁷ Tento údaj nebyl počítán, jako u ostatních výstav, z počtu návštěvníků knihovny. Jedná se výhradně o návštěvníky výstavy 21. - 22. 4. 2012

²⁸ Údaje převzaté z interních materiálů knihovny

Cestopisné akce se konaly 3 a dětem bylo věnováno divadelní představení *Detektiv Lupa a tajemná věž*.

5.2 Vzdělávací akce

Vzdělávací akce jsou, stejně jako kulturní, pořádány pro uživatele knihovny i širokou veřejnost. Rozdíl je v tom, že se na nich návštěvníci aktivně podílejí. Jedná se například o semináře, školení, kurzy a podobně. Bývá v nich obvykle omezený počet míst, je tedy nutná rezervace předem.

V novojičínské knihovně lze místo rezervovat po telefonu, nebo přímo u výpůjčního pultu.

Zaměřila jsem se pouze na takové akce, které může navštívit každý, kdo přijde do knihovny. Další uskutečněné vzdělávací akce byly zaměřeny na školy. Jednalo se o veřejnosti nepřístupné akce, jako školní exkurze a knihovnické lekce pro děti v rámci školní výuky.

	Název vzdělávací akce	Typ akce	Počet návštěvníků
leden	-	-	-
únor	Trénování paměti pro seniory	kurz	15
březen	Základy práce na PC	kurz	15
duben - prosinec	-	-	-

Tab. 5: Vzdělávací akce v Městské knihovně v Novém Jičíně v roce 2011²⁹

Akce *Trénování paměti pro seniory* byla pokračováním kurzu, který probíhal v říjnu 2010. Ten byl spíše teoretického zaměření. Jeho druhá část se týkala především praktických cvičení.

Výuka *Základů práce na PC* byla zaměřena na vzdělávání seniorů. Probíhala vždy jednu hodinu, která byla věnována jednomu zájemci. Za jeden pracovní týden bylo školených účastníků celkem 15.

Po zbytek roku 2011 se žádné jiné vzdělávací akce pro veřejnost neorganizovaly.

²⁹ Údaje převzaté z interních materiálů knihovny

	Název vzdělávací akce	Typ akce	Počet návštěvníků
leden - únor	-	-	-
březen	Základy práce na PC	kurz	12
duben	-	-	-

Tab. 6: Vzdělávací akce v Městské knihovně v Novém Jičíně za leden - duben 2012³⁰

Letos do dubna proběhla zatím pouze jedna akce určená ke vzdělávání. Byl to opět PC kurz pro seniory.

5.3 Propagace akcí

Propagace akcí knihovny probíhá na několika místech. Přímo v knihovně na nástěnce a nově od března letošního roku na velmi dobře viditelné stojací tabuli hned nad schody u vstupu. Samozřejmostí je informace na webu. Tu je ale možné velmi snadno přehlédnout.

Fotografie, pořízené na již proběhnuvších akcí se nacházejí v galerii na síti Google+. Odkaz na jejich umístění je v hlavním menu oficiálních stránek knihovny.

Některé typy akcí jsou hlášeny městským rozhlasem. Tento způsob zviditelnění se však aplikuje s mírou, neboť kapacita knihovny nepojme příliš velké množství lidí.

Další možností by mohla být stránka na sociální síti Facebook. Tu zatím knihovna založenou nemá. Pomocí ní by dali lépe pozvat především studenti středních škol (viz kapitola 6 *Průzkum*).

Nevyužité zůstávají také prostory škol. Přímo v Novém Jičíně se nachází 4 základní a 8 středních škol. Tam by se jistě propagace akcí neminula účinkem. Za předpokladu, že by nabídka mohla oslovit tuto cílovou skupinu.

Od začátku letošního roku se ve schránkách všech domácností ve městě objevuje *Novojičínský zpravodaj*. Tento místní tisk obsahuje, mimo jiné, informace o kulturním životě, tedy i o aktivitách knihovny. Pochybuji však, že by se s jeho pomocí výrazně zvýšila návštěvnost. Z výsledků zmíněného průzkumu vyplynulo, že studenti této formě propagace příliš neholdují.

³⁰ Údaje převzaté z interních materiálů knihovny

V propagaci akcí vidím, z pohledu uživatele knihovny, jednoznačně nedostatky. Knihovna by se při jejím plánování měla více zaměřit na nastupující generaci čtenářů a více se věnovat zviditelnění v prostředí, kde se mladí pohybují.

Zaujal mě příklad z Městské knihovny ve Vsetíně, kde knihovna pořádala koncert mladých kapel v hudebním klubu. Fanoušci stránky na Facebooku měli vstup zdarma. Dopadlo to tak, že se v klubu sešlo 180 návštěvníků, kteří vstupné neplatili a 120 platících. Knihovna si tak před akcí zajistila nárůst počtu příznivců, kteří se účastnili úspěšné akce. Svě zkušenosti pak jistě mnozí předali dále a další akce knihovny budou zajímat více lidí. Je totiž všeobecně známo, že člověk velmi dá na reference od svých přátel a známých.

5.4 Nedostatky

Dostí podstatným nedostatkem knihovny je to, že se v ní nenachází žádný větší prostor pro pořádání akcí. Ideální počet návštěvníků je podle Renáty Domorákové asi 40 lidí. Na některých bylo však až 90 lidí. Kapacitu lze navýšit pořádáním některých typů akcí na zahradě kolem vily.

Zlata Houšková přednesla na letošní konferenci *Knihy ve 21. století* příspěvek na téma vzdělávání v knihovnách. Poukázala v něm na slabiny, které má mnoho knihoven. Velký problém, který se týká i novojičínské knihovny, je to, že své akce pečlivě neplánuje. Je patrné z tabulky v podkapitole 5.1, že převažují přednášky, které na sebe ale nijak nenavazují. Každá z nich je na jiné téma a nic je nepropojuje. Kdyby to bylo naopak a přednášky by byly součástí nějakého cyklu, našly by si jistě spíše pravidelné návštěvníky, kteří by si takto udělali komplexnější představu o probíraných tématech.

Ze složení zvolených témat vyplývá, že knihovna se zaměřuje spíše na střední a starší generaci čtenářů. To mi potvrdilo i vedení knihovny, když jsem se o věkové složení návštěvníků zajímala. Další typ akcí je věnován výhradně malým dětem. Pro knihovnu by mělo být prioritní, začít se také přibližovat dospívajícím, neboť právě z nich si mohou „vychovat“ budoucí pravidelné čtenáře.

Správná komunita se má budovat zespoda, tedy od jednotlivých členů. Na místě by jistě byla analýza potřeb komunity. Například v podobě krátkého dotazníku. O jeden malý průzkum jsem se pokusila ve skupině lidí ve věku 15-19

let. Vyhodnocení je věnována kapitola č. 6. Pomoci by mohly i stručné evaluace účastníků akcí. Získala by se tak levně a jednoduše okamžitá zpětná vazba.

Další oblastí, kde je to zlepšovat, je již zmíněná propagace, popisovaná v předchozí podkapitole.

5.5 Příklady možných dalších aktivit

Tato podkapitola by měla sloužit jako inspirace pro knihovny, které chtějí vytvářet v místě působení komunitní prostředí.

Oblastí, kam by mohla knihovna při plánování aktivit „zabrousit“ je práce s nezaměstnanými občany. Nezaměstnanost činí v Moravskoslezském kraji 11,7%³¹. V Novém Jičíně je na Úřadu práce vedeno více než 7 900 lidí. Okresní míra nezaměstnanosti byla v únoru letošního roku 9,42%³².

Houšková se v již zmíněném příspěvku některých takových aktivit, které probíhají v knihovnách po republice, dotkla. Je to například projekt Vzdělávání pro nezaměstnané v obci, Kurz psaní CV, Kurz počítačové a informační gramotnosti (takové v novojičínské knihovně probíhají), motivační a další kurzy. Aby měly tyto aktivity z pohledu účastníků nějaký hmatatelný smysl, bylo by na místě připravit pro ně nějakou formu osvědčení o absolutoriu daného kurzu.

Jednou z funkcí knihovny by mělo být pozvednutí patriotismu. K tomu by mohly sloužit přednáškové cykly o historii i současnosti města, o zajímavostech v okolí, přírodě, památkách apod. Kde jinde by měla být uložena a zpřístupňována paměť místa, než v knihovně? Na místě je v tomto případě spolupráce s místním Klubem rodáků.

Cyklus přednášek, na jehož realizaci se již v knihovně pracuje, je věnován dějinám literatury. Myslím, že by bylo vhodné přednášky prokládat promítáním vybraných adaptací literárních děl. Na toto téma by se daly přidat i další aktivity.

³¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Praha [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/>.

³² KNEŠL, Adam. Šestnáct nezaměstnaných připadá na jedno volné místo. *Novojičínský deník.cz* [online]. 13. 3. 2012 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z http://novojičinsky.denik.cz/zpravy_region/sestnact-nezamestnanych-pripada-na-jedno-volne-misto-20120312.html.

Například soutěže formou vědomostních kvízů. Cenou by mohl být třeba poukaz na slevu při nákupu knihy, občerstvení v čajovně, nebo jiný drobný dárek. Jinou alternativou je aktivnější zapojení čtenářů formou soutěže v oblasti tvůrčího psaní, nebo diskuse o přečtených dílech literárních klasiků i moderních autorů.

V průběhu školní exkurze jsem měla možnost navštívit Městskou knihovnu v Soběslavi, kde mě zaujala tamější činnost. Knihovníci zapojují do chodu knihovny místní seniory. A to například pro vytvoření výzdoby knihovny, či jiné výtvarné činnosti. Spolu s nimi tvoří i děti a učí se od starších lidí něco nového. Další možností vytvoření prostředí spojujícího generace může být předčítání z knih. Číst mohou jak starší lidé dětem, tak mladí lidé starším čtenářům.

Obecně při organizování akcí platí, že není na místě příliš experimentovat a raději se držet již jinde osvědčených modelů. Největším nebezpečím je přecenění vlastních sil, či kapacity prostoru.

Zmiňovaným osvědčeným modelem, který v minulosti fungoval je například činnost *Literárního klubu*. Navázání na tuto tradici bych si v knihovně, jakožto uživatel, přála vidět. Akce klubu, popisované v knihovní kronice, by si jistě našly své příznivce i dnes. Je škoda, že nyní funguje jen příležitostně. Akce neprobíhají v knihovně, ale v klubu Galerka.

5.6 *Financování knihovny*

Vzhledem k tomu, že vstupné na pořádané akce tvoří spíše symbolická částka, je nutné hledat prostředky na jejich zajištění v jiných zdrojích, než od uživatelů těchto služeb. Následující tabulky uvádí, kde knihovna čerpá prostředky na provoz a za co je pak vydá. Údaje pro zpracování obou tabulek jsou převzaty z dokumentu *Roční výkaz o knihovně za rok 2011*, který se předkládá Ministerstvu kultury.

Příjmy	Celkem v Kč
Tržby za vlastní výkony	586 720
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje	2 501 000
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce	3 718 507
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostat. subjektů	3 000
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené	80 865
Příjmy (výnosy) celkem	6 890 092

Tab. 7: Příjmy knihovny za rok 2011

Nejvyšší částku tvoří podpora obce, která činí 3 718 507 Kč. Následují dotace a granty Moravskoslezského kraje s 2 501 000 Kč. Podstatně méně zajišťuje svou činností knihovna. Je to 586 720 Kč. Další výnosy knihovny 80 865 Kč a příspěvky od jiných subjektů 3 000 Kč. Příjmy knihovny celkem činily 6 890 092 Kč.

Výdaje	Celkem v Kč
Spotřeba materiálů, energie, zboží a služeb	2 409 858
Osobní náklady	4 353 599
Náklady na pořízení knihovního fondu	891 828
Odpisy dlouhodobého majetku	100 802
Ostatní provozní náklady výše neuvedené	60 888
Výdaje celkem	6 925 147

Tab. 8: Výdaje knihovny za rok 2011

Z výdajů knihovny tvoří největší položku osobní náklady, které jsou spojeny s výplatou mezd, zdravotním a sociálním pojištěním a zákonně sociálními náklady.

Činí 4 353 599 Kč. Dále je to spotřeba materiálů, energie, zboží a služeb za 2 409 858 Kč. Následuje částka na pořízení knihovního fondu včetně periodik a pořízení licencí na elektronické zdroje, což je 891 828 Kč. Odpisy dlouhodobého majetku přijdou na 100 802 Kč a ostatní provozní náklady na 60 888 Kč. Celkové výdaje novojičínské knihovny byly 6 925 147 Kč.

Z údajů vyplývá, že v roce 2011 byla knihovna ve finanční ztrátě 35 055 Kč. Je patrné, že knihovna nemá dostatečné prostředky na rozvoj nadstandardních služeb, které nenařizuje knihovní zákon. Pokud by chtěla knihovna rozšířit nabídku takových služeb, je na místě spolupráce s dalšími organizacemi, dobrovolníky a sjednání podpory prostřednictvím sponzoringu výměnou za jejich propagaci v knihovně.

5.6.1 Příklady cen akcí

Co se týče částek, které knihovna vynaloží na akce, uvádím několik příkladů. Vstupné činí standardně 30 Kč, výstavy v půjčovnách jsou zdarma, až na *Železniční modely a kolejiště* letos v dubnu. Vstupné bylo v tomto případě také 30 Kč.

Setkání s Michalem Vieweghem v minulém roce stálo knihovnu 5000 Kč. Na vstupném se od návštěvníků vybralo po 30 Kč celkem 2700 Kč.

V případě přednášky a besedy s další významnou literární osobností Vlastimilem Vondruškou to bylo 4000 Kč. Ze vstupného se pokryla necelá čtvrtina, tedy 900 Kč.

Zmiňovaná výstava vláček byla nákladnější. Zapůjčení modelů přišlo na 8000 Kč a ubytování zprostředkovatelů na 5000 Kč. Akce se ale narozdíl od jiných vyplatila. Investice 13 000 Kč se vrátila více než dvojnásobně na vstupném, za které se vybralo celých 27 000 Kč.

Ceny za zprostředkování akce se samozřejmě řídí také tím, z jaké dálky vystupující přijíždí. Přednášející z regionu Nový Jičín si účtují v průměru 500 – 1000 Kč.

Jinak je to ale s profesionálními cestovateli. Tam se částka pohybuje kolem 2000 - 5000 Kč.

6 Průzkum

6.1 Cíle a metodika

Cílem průzkumu, který jsem provedla na gymnáziu a v knihovně v Novém Jičíně, bylo zjistit, zda jsou využívány nadstandardní činnosti knihovny a zda se o nich vůbec ví. Zaměřila jsem se na studenty středních škol, protože mě zajímalo, jak je to s návštěvností právě u nich.

Chtěla jsem si ověřit hypotézu, že knihovna má kvalitní akce, ale málo se o nich ví. Především tedy mezi mladými stávajícími a potenciálními uživateli.

Domnívám se, že ač jsou akce knihovny kvalitní, jistě by se našly nějaké rezervy pro zlepšení stavu. Budu zjišťovat, zda je repertoár akcí odpovídající skupině respondentů, kterou jsem si vybrala. Další oblastí, kde se může zlepšovat je i propagace. Pomocí té by se dali mladí lidé do knihovny „přilákat“.

Samozřejmostí by měl být profil na Facebooku, který je v cílové skupině velmi módní. Předpokládám, že budou studenti pro přítomnost knihovny na této síti. Pravděpodobně budou chtít, aby zde vystupovala jako stránka organizace, které se mohou stát „fanoušky“.

Na základě vlastní zkušenosti ze střední školy očekávám, že větší zájem o účast na akcích budou mít dívky.

Poslední pracovní hypotézou je, že městskou knihovnu navštěvuje asi 50% studentů.

6.1.1 Metodika a zkoumaný vzorek

Průzkum probíhal na půdě gymnázia a knihovny. Respondenty byli mladí lidé ve věku 15-19 let. Celkem jich bylo 109.

Dotazování byli vyplněním papírových dotazníků s uzavřenými i otevřenými otázkami. U většiny otázek byla možnost vyjádřit se volným komentářem.

Na gymnáziu byla data posbírána v průběhu jednoho týdne v několika třídách. V knihovně se dotazníky nacházely tři týdny a byly předkládány členům cílové skupiny u výpůjčního pultu v dubnu 2012. Rozdáno bylo celkem 150 dotazníků. Z nich se vyplněných vrátilo 109. Návratnost tedy byla asi 72,7%.

6.2 Dílčí analýzy

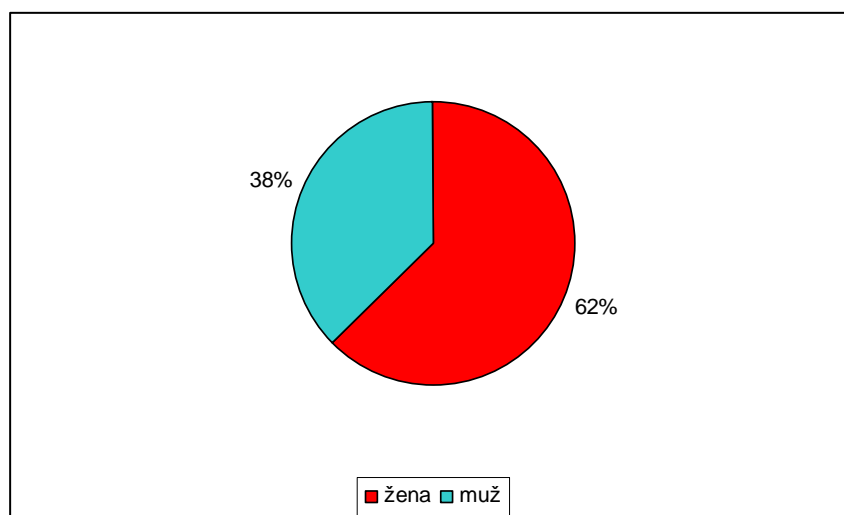
6.2.1 Otázka 1

Jste:

žena	68
muž	41

Tab. 9: Pohlaví respondentů

Tuto otázku jsem do dotazníku zařadila, abych zjistila, zda mají větší zájem o kulturní a vzdělávací akce studentky, nebo studenti.

Graf 2. Pohlaví respondentů

Komentář

Průzkum probíhal hlavně na gymnáziu. Početní převahu tam mají studentky, což se promítlo i na výsledku této otázky. Dotazník vyplnilo 62% žen a 38% mužů ve věku 15 - 19 let.

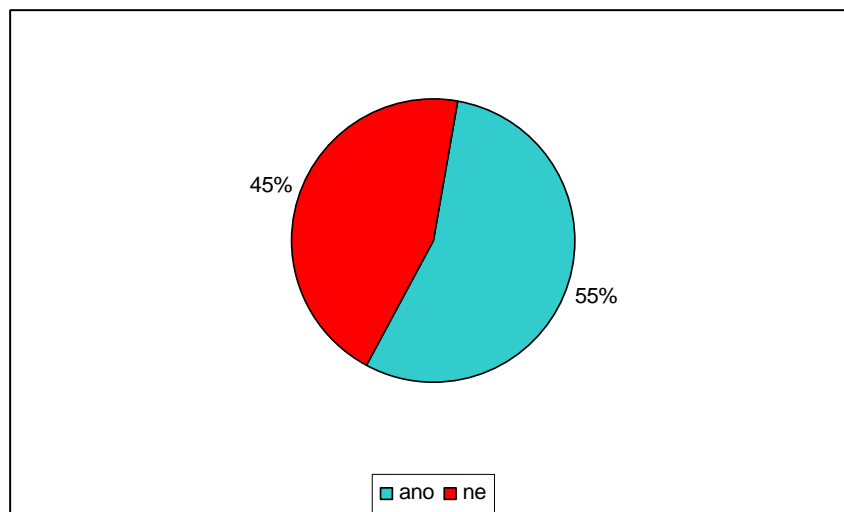
6.2.2 Otázka 2

Vlastníte čtenářský průkaz městské knihovny v Novém Jičíně?

Otázka měla odpovědět, zda je správná jedna z mých hypotéz, tedy, že knihovnu navštěvuje asi polovina gymnazistů.

ano	60
ne	49

Tab. 10: Uživatelé knihovny

Graf 3: Uživatelé knihovny

Komentář

U vybraného vzorku respondentů se domněnka potvrdila. Mírně nadpoloviční většinu tvoří čtenáři knihovny. Přesněji 55%. 45% do novojičínské knihovny nechodí. Někteří z nich uváděli formou volného komentáře, že navštěvují knihovnu v nedaleké Kopřivnici, kde mají bydliště, popř. že jim vyhovuje knihovna školní.

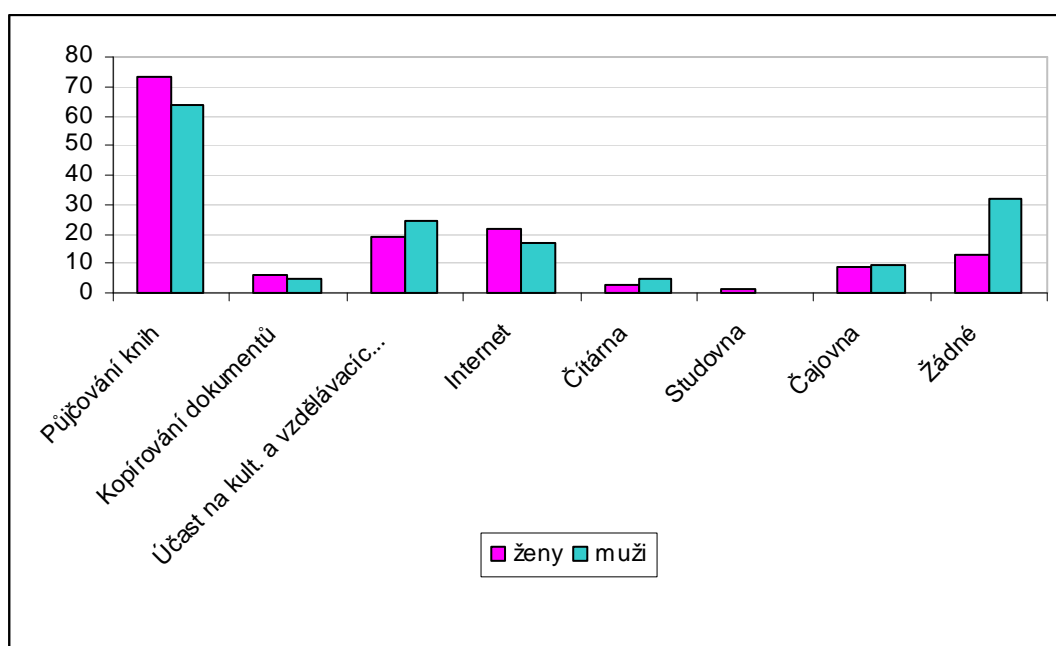
6.2.3 Otázka 3

Jakých služeb městské knihovny využíváte? (některé lze využívat i bez čtenářské legitimace)

Cílem zařazení této otázky bylo zjistit, jak čtenáři, popř. potenciální čtenáři vnímají knihovnu. Zda pouze jako místo k půjčení dokumentů, nebo zda využívají i dalších nabízených služeb. Respondenti měli možnost uvést více odpovědí. Počty jednotlivých zaškrtnutí odpovědí uvádí následující tabulka a graf.

	Ženy		Muži	
	Počet odpovědí	Hodnota v %	Počet odpovědí	Hodnota v %
Půjčování knih	50	73,5	26	63,4
Kopírování dokumentů	4	5,8	2	4,9
Účast na kult. a vzdělávacích akcích	13	19,1	10	24,3
Internet	15	22,0	7	17,0
Čítárna	2	2,9	2	4,9
Studovna	1	1,5	0	0,0
Čajovna	6	8,8	4	9,8
Žádné	9	13,2	13	31,7

Tab. 11: Využívání služeb knihovny

Graf 4: Využívání služeb knihovny

Komentář

Nebylo až tak velkým překvapením, že většina uživatelů využívá knihovnu především k půjčování knih. Konkrétně tak odpovědělo 73,5% dotazovaných žen a 63,4% mužů. Dokumenty v knihovně kopíruje 5,8% žen a 4,9% mužů. Nevelká čísla mohou být způsobena tím, že takovou možnost mají studenti přímo ve škole. Většina dokumentů v knihovně je určena k absenční výpůjčce, je tedy možné odnést je z knihovny a prostudovat doma.

Nečekala jsem, že procentuálně větší část účastníků kulturních akcí budou tvořit muži. Žen bylo v tomto případě 19,1%, mužů 24,3%.

Internet v knihovně využívá 22% žen a 17% mužů. To mi připadá poměrně hodně. Domnívám se, že v dnešní době má připojení k internetu většina studentů doma a ve škole.

Čítárnu využívají shodně 2 uživatelé z každé skupiny. Procentuálním vyjádřením je to 2,9% žen a 4,9% mužů.

Studovnu využívá pouze jedna studentka. Tvoří 1,5% dotazovaných. Z mužů to není žádný.

Čajovnu uvedlo mezi využívané služby 8,8% žen a 9,8% mužů. Čajovna nebyla v nabídce odpovědí, dopsali ji formou volného komentáře. Mezi služby nepatří, je však patrné, že ji tak čtenáři vnímají a existuje prostor pro spolupráci těchto dvou organizací (viz podkapitola 4.4).

13,2% žen a celých 31,7% mužů uvedlo, že nevyžívají žádných služeb knihovny.

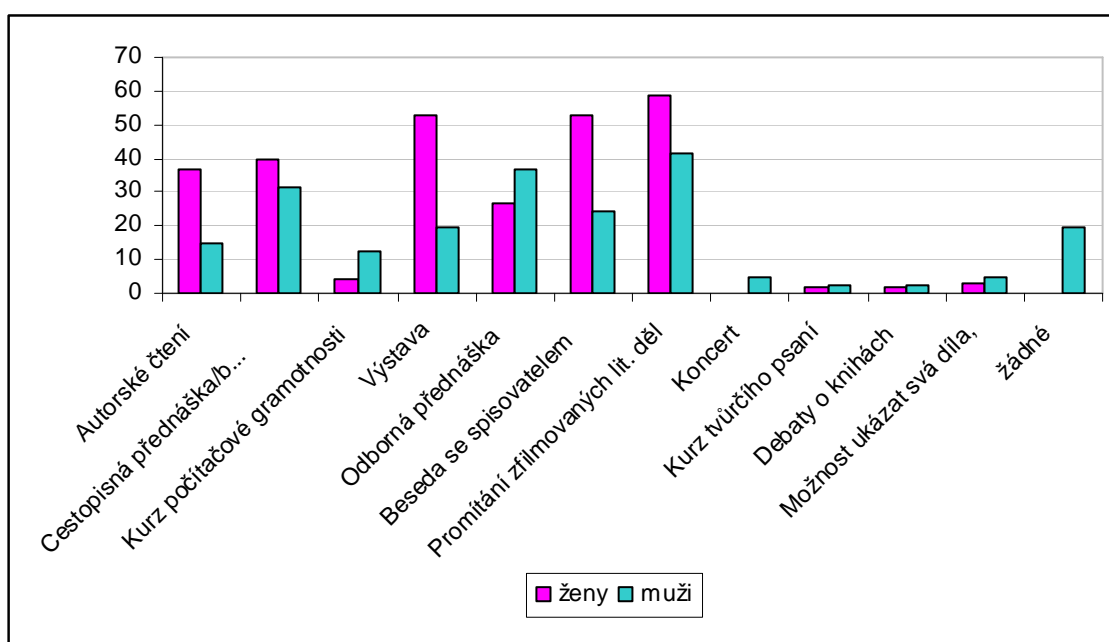
6.2.4 Otázka 4

Které typy kulturních/vzdělávacích akcí byste v knihovně navštívil/a?

Tato otázka měla odpovědět na otázku, jaké typy akcí by přitáhly zájem mladých lidí. Popřípadě zjistit, jaké jsou v činnosti knihovny rezervy. Označené odpovědi obsahuje následující tabulka a graf.

	Ženy		Muži	
	Počet odpovědí	Hodnota v %	Počet odpovědí	Hodnota v %
Autorské čtení	25	36,8	6	14,6
Cestopisná přednáška/beseda	27	39,7	13	31,7
Kurz počítačové gramotnosti	3	4,4	5	12,2
Výstava	36	52,9	8	19,5
Odborná přednáška	18	26,5	15	36,6
Beseda se spisovatelem	36	52,9	10	24,4
Promítání zfilmovaných lit. děl	40	58,8	17	41,5
Koncert	0	0	2	4,9
Kurz tvůrčího psaní	1	1,5	1	2,4
Debaty o knihách	1	1,5	1	2,4
Možnost ukázat svá díla, soutěže ve psaní	2	2,9	2	4,9
Žádné	0	0	8	19,5

Tab. 12: Typy kulturních a vzdělávacích akcí

Graf 5: Typy kulturních a vzdělávacích akcí

Komentář

Podle očekávání byl větší zájem o kulturní akce u dívek. Žádná z nich neuvěděla, že by se nezúčastnila ani jedné nabízené aktivity. Někteří respondenti dodali také své vlastní nápady na možné akce. Těmi byl koncert, kurz tvůrčího psaní, debaty o knihách a možnost ukázat vlastní literární pokusy, pořádání soutěží ve psaní básní, nebo povídek.

Nejlépe byl přijat návrh na promítání zfilmovaných literárních děl. Ta knihovna zatím neorganizuje. Myslím, že by to ocenili budoucí maturanti jako rychlé doplnění položek povinné četby.

Studentky mají výrazně větší zájem o autorská čtení, výstavy, besedy se spisovateli a zmíněná promítání.

Menší rozdíly v preferencích jsou pak u cestopisných přednášek. Muži pak mají navrch v případě kurzu počítačové gramotnosti a odborných přednášek. Vysvětluji si to jejich techničtějším a faktografičtějším zaměřením.

Dva studenti uvedli, že by si na půdě knihovny přáli navštívit koncert. K tomu však primárně slouží jiné části spravované Městským kulturním střediskem. Ať už je to hudební kavárna, klub Galerka, či čajovna.

Shoda panuje u kurzu tvůrčího psaní, debat o knihách a literárních soutěžích. Ty navrhl vždy jeden zástupce dané skupiny.

Pouze muži uvedli, že by se nezúčastnili žádné akce, pořádané knihovnou. Bylo jich 8, což je téměř pětina z nich.

Jak je patrné z tabulky v podkapitole 5.1, knihovna v současné době vychází vstříc spíše starším obyvatelům města. Pro dosažení mladšího složení návštěvníků v knihovně by měla vzít výše uvedené návrhy středoškoláků v potaz.

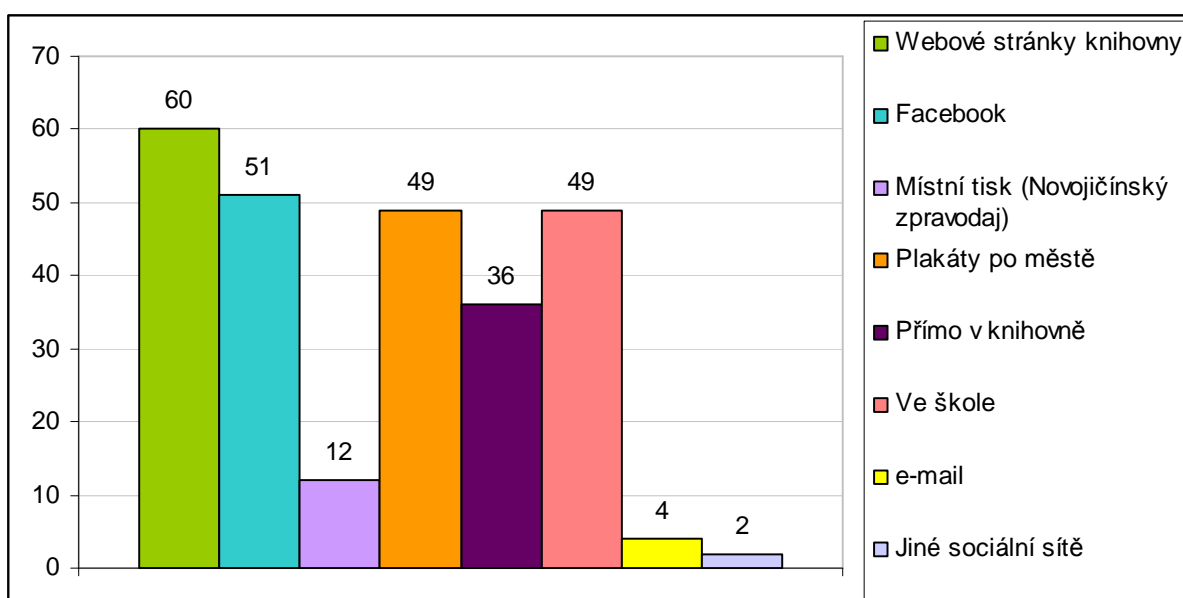
6.2.5 Otázka 5

Jaké formy propagace akcí v knihovně jsou pro vás nejpřijatelnější?

Otázka byla položena, abych získala představu, jaký způsob propagace bude vyhovovat věkové skupině respondentů.

	Počet odpovědí	Hodnota v %
Webové stránky knihovny	60	55,0
Facebook	51	46,8
Místní tisk (Novojičínský zpravodaj)	12	11,0
Plakáty po městě	49	45,0
Přímo v knihovně	36	33,0
Ve škole	49	45,0
e-mail	4	3,7
Jiné sociální sítě	2	1,8

Tab. 13: Formy propagace akcí v knihovně

Graf 6: Formy propagace akcí v knihovně

Komentář

Respondenti by nejvíce uvítali informování o dění v knihovně na jejích oficiálních webových stránkách. Bylo jich 55%.

Následoval rozšířený Facebook s 46,8%. Překvapilo mě, že mu nepatřilo nejvyšší číslo. Přece jen jsou studenti zvyklí, informovat se zde v různých oblastech, které je zajímají. Třeba o dění ve škole, či ve skupinách, kterými jsou členy. Většina z nich zde tráví čas každý den.

Po 45% získaly možnosti informování pomocí plakátů po městě a ve škole. Ve městě propagace již funguje, rozšířila bych ji i do školy, kde zatím chybí. Studenti by zjevně byli pro.

Přímo v místě působení by se měla knihovna propagovat pro 33% dotázaných. Myslím, že navzdory menšímu zájmu respondentů jsou letáky, plakátky, či nástěnky přímo v knihovně samozřejmostí.

Pouze 11% studentů sympatizuje s propagací v místním *Novojičínském zpravodaji*. Přesto, že je distribuován každé domácnosti, mladí se jeho četbou zřejmě nezabývají.

Překvapilo mě, že pouze 4 respondenti (3,7%) by si přáli být informování e-mailem. Je možné, že jsou již informačními maily a nevyžádanou poštou různého druhu zahlceni.

Poslední možností byly jiné sociální sítě, než je Facebook. Těm by dali přednost pouze 2 dotázaní (1,8%).

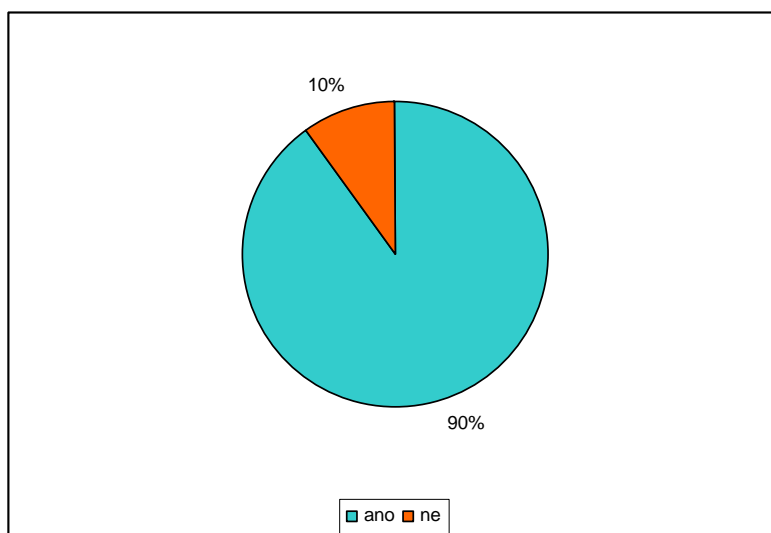
6.2.6 Otázka 6

Máte profil na sociální síti Facebook?

Tato otázka byla zařazena, abych zjistila, kolik procent studentů je na této sociální síti zaregistrováno. Cílem bylo získat představu, jaké množství studentů by knihovna mohla svým působením oslovit.

ano	98
ne	11

Tab. 14: Uživatelé sociální sítě Facebook

Graf 7: Uživatelé sociální sítě Facebook

Komentář

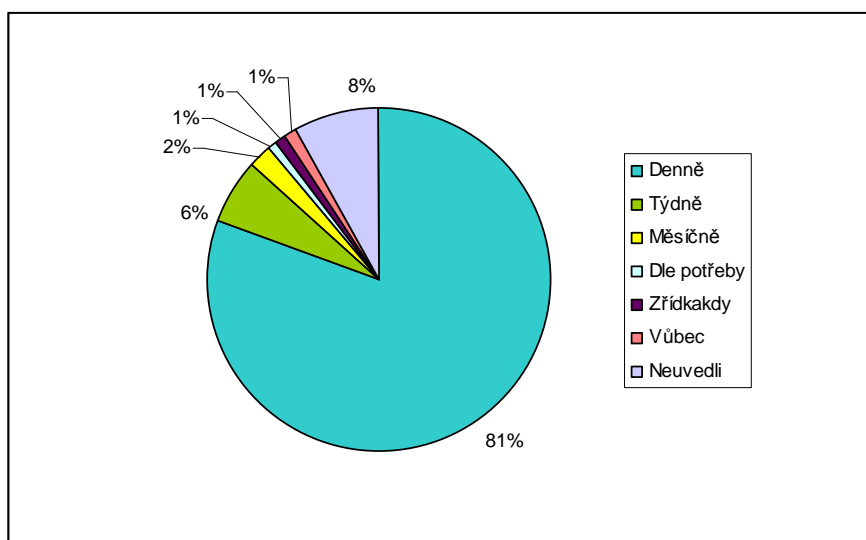
Z dotazování vyplynulo, že plných 90% studentů profil na Facebooku má.

Pokud ano, jak často jej navštěvujete?

Podotázku jsem zařadila, neboť mě zajímalo, nakolik studenti Facebook využívají. Zda se tam pouze nezaregistrovali a více jej nenavštěvují.

	Počet odpovědí	Hodnota v %
Denně	79	80,6
Týdně	6	6,1
Měsíčně	2	2,0
Dle potřeby	1	1,0
Zřídka	1	1,0
Vůbec	1	1,0
Neuvedli	8	8,2

Tab. 15: Četnost návštěv profilu na Facebooku

Graf 8: Četnost návštěv profilu na Facebooku

Komentář

Podotázka byla položena jako otevřená. Z odpovědí respondentů jsem vytvořila výše uvedenou stupnici. Denně Facebook využívá 80,6% dotázaných. Někteří uvedli, že profil navštěvují i několikrát za den. 1-2 týdně uvedlo 6,1% studentů. 1-2 měsíčně to byla 2%. Shodně po 1%, tedy po jedné odpovědi, získaly možnosti dle potřeby (pokud dotyčný potřebuje něco zjistit od spolužáků), zřídka a vůbec. 8,2% dotázaných, kteří jsou registrováni na Facebooku, odpověď neuvedlo.

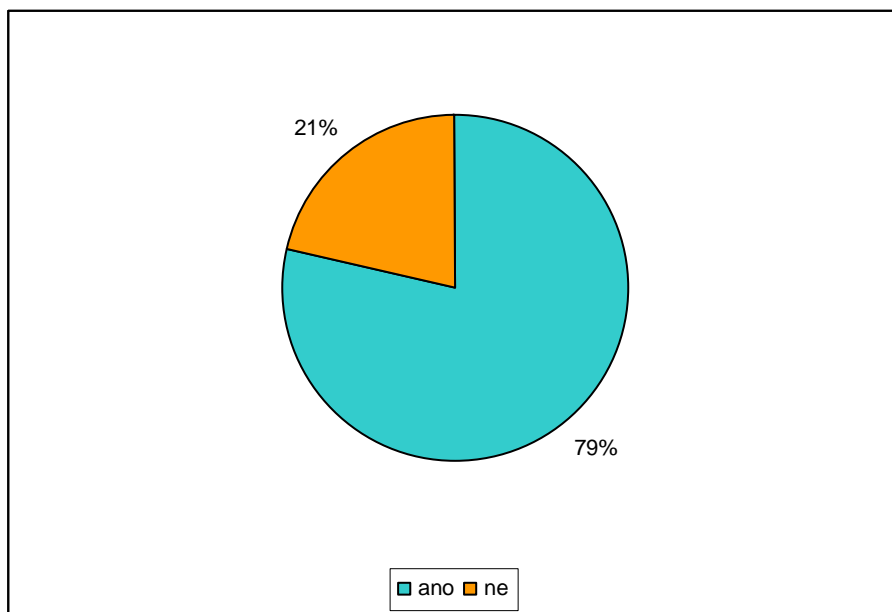
6.2.7 Otázka 7

Měla by podle vás mít knihovna profil na Facebooku?

Zajímal mě názor studentů na to, zda by na Facebooku, síti, kterou 90% z nich využívá, rádi viděli i městskou knihovnu. Výsledek ukazuje následující tabulka a graf.

ano	84
ne	23

Tab. 16: Má mít knihovna profil na Facebooku?

Graf 9: Má mít knihovna profil na Facebooku?

Komentář

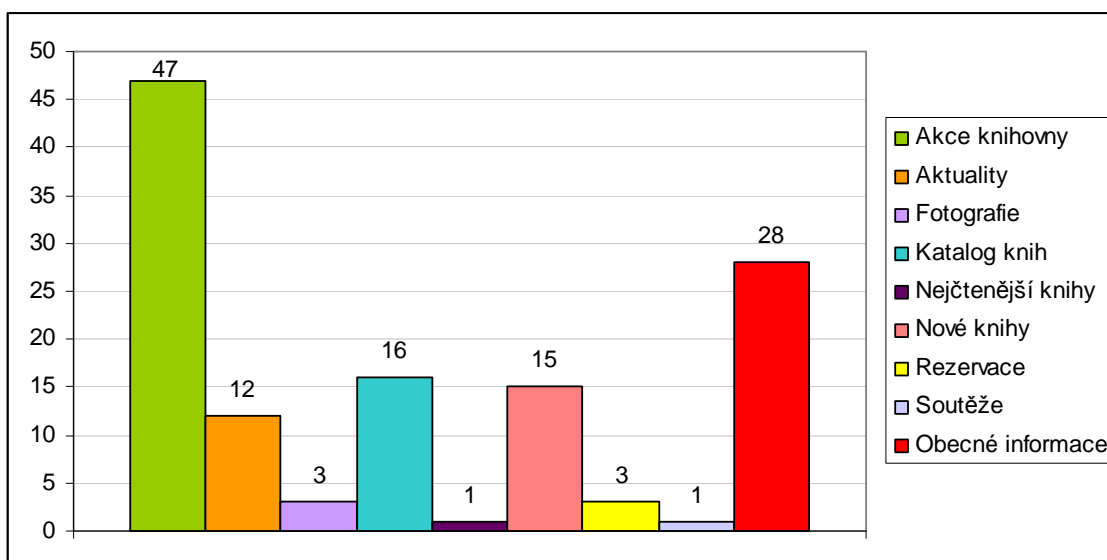
Celých 79% studentů by na Facebooku rádi „potkali“ knihovnu. 21% s její existencí na této sociální síti nesouhlasí. Důvody proč ne jsou zpracovány do tabulky v jedné z následujících podotázek.

Pokud ano, jaké informace by tam měly být?

Pokud se knihovna rozhodne připojit se na Facebook, měla by vědět, jaké informace by si tam uživatelé přáli přečíst. K tomu sloužila tato podotázka.

	Počet odpovědí	Hodnota v %
Akce knihovny	47	56,0
Aktuality	12	14,3
Fotografie	3	3,6
Katalog knih	16	19,0
Nejčtenější knihy	1	1,2
Nové knihy	15	17,9
Rezervace	3	3,6
Soutěže	1	1,2

Tab. 17: Informace na Facebooku

Graf 10: Informace na Facebooku

Komentář

Nejvíce hlasů si získala propagace akcí. Na druhé místě byly obecné informace. Těmi jsou myšleny základní údaje, jako je doba otevření knihovny, její adresa, knihovní řád apod. To by určitě nemělo na stránkách chybět.

Dále je katalog knihovny. Ten bych na stránky určitě nedávala. Spíše bych volila odkaz na něj, nebo na oficiální webové stránky knihovny, kde se dá do online katalogu dostat.

Informace o nových knihách a další aktuality, jako změny v otevírací době apod. by chybět neměly. Facebook by měl být především o ohlášení nejnovějších událostí.

3 respondenti uvedli, že by si přáli přes stránky na Facebooku rezervovat knihy. To by bylo technicky složité a zbytečné. Tuto funkci zajišťuje aplikace v systému Clavius, ve kterém je uložen online katalog knihovny.

Pouze 3 respondenti uvedli, že by na stránce měly být fotografie z akcí knihovny. Pravděpodobně si na tuto funkci nevzpomněli a jistě by ji uvítalo více uživatelů.

Po jednom hlasu si získaly soutěže a žebříček nejčtenějších knih. Soutěže by na Facebooku neměly mít místo. Přímo v podmínkách užívání této sítě je uveden zákaz těchto aktivit.

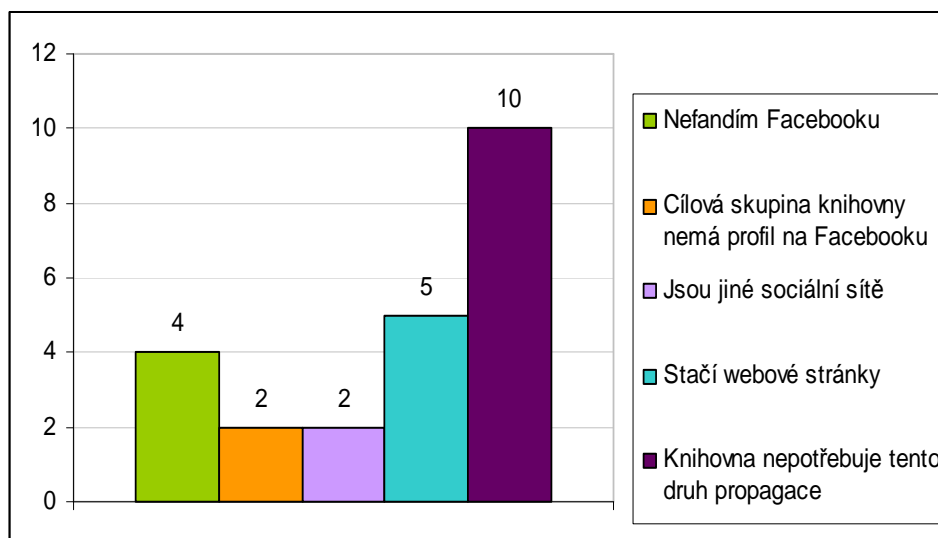
Naopak statistika nejpůjčovanějších knih mi připadá jako velmi dobrý nápad.

Pokud ne, proč?

Podotázka měla odpovědět, proč jsou odpůrci existence knihovny na Facebooku proti. Jejich důvody mapuje následující tabulka.

	Počet odpovědí	Hodnota v %
Nefandím Facebooku	4	17,4
Cílová skupina knihovny nemá profil na Facebooku	2	8,7
Jsou jiné sociální sítě	2	8,7
Stačí webové stránky	5	21,7
Knihovna nepotřebuje tento druh propagace	10	43,5

Tab. 18: Proč by neměla být knihovna na Facebooku?

Graf 11: Proč by neměla být knihovna na Facebooku?

Komentář

Nejvíce respondentů uvedlo, že knihovna nemá tento druh propagace zapotřebí, popřípadě si nedovedou představit, jaký by to mělo smysl. Domnívám se, že knihovnu stále vidí jako poněkud zkosnatělou instituci, kterou si nedovedou spojit s modernizací.

Dalším pěti respondentům stačí webové stránky. Je pravda, že jsou velmi dobře a přehledně vyvedeny a obsahují potřebné informace, včetně těch aktuálních. Nejsem si ale jistá, že je studenti navštěvují tak často jako síť Facebook. Většina z nich Facebook navštěvuje každý den. Je pravděpodobnější, že tam spíše zabloudí i na tamější stránky knihovny, než na ty oficiální.

4 odpovědi se týkaly toho, že dotyční Facebooku nefandí a nepoužívají jej. Případá jim tedy zbytečné, aby na síti, kterou nevyužívají a důvěrně neznají, působila knihovna.

Další 2 respondenti se domnívají, že hlavní návštěvníci knihovny, za které označují důchodce, Facebook neznají a profil na něm nemají. Patrně nebrali v úvahu, že tímto krokem by knihovna ráda vytvořila půdu, na které by se setkávala s mladšími uživateli, které by ráda viděla více i v budově knihovny.

Stejný počet odpovědí, tedy 2, obsahoval informaci, že existují i jiné sociální sítě, než Facebook. Například Twitter, či Google+. Řekla bych, že tím by knihovna oslovení většího množství uživatelů nedosáhla, neboť tyto sítě nejsou v České republice tak rozšířeny, jako zmiňovaný Facebook.

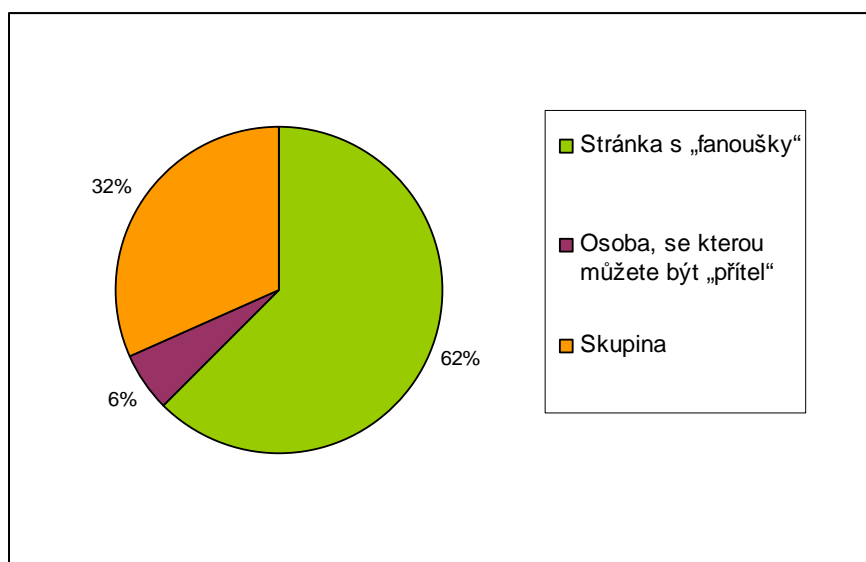
6.2.8 Otázka 8

Jak by měla knihovna na Facebooku vystupovat?

Tuto otázku jsem položila, abych zjistila, jaký způsob existence na Facebooku by měla knihovna zvolit. Získala jsem tak vyjádření cílové skupiny, kterou by měla knihovna tímto způsobem oslovovat.

	Počet odpovědí	Hodnota v %
Stránka s „fanoušky“	67	62,4
Osoba, se kterou můžete být „přítel“	6	5,6
Skupina	34	31,7

Tab. 19: Jak by měla knihovna na Facebooku vystupovat?

Graf 12: Jak by měla knihovna na Facebooku vystupovat?

Komentář

Podle očekávání byl nadpoloviční většinou uživatelů zvolen způsob stránky, které mohou být fanoušky. Odpovědělo tak 62,4% dotázaných. Na druhém místě byla s 31,7% skupina, do které se mohou zapojit a ve výrazné menšině zůstala osoba, se kterou by se uživatelé „přátelili“. Získala jen 5,6%.

6.3 Sumarizace výsledků a závěry

Na základě analýzy průzkumu studentů gymnázia a uživatelů knihovny v Novém Jičíně ve věku 15-19 let lze vyvodit následující závěry:

- Mezi oslovenými novojičínskými středoškoláky byla nadpoloviční většina uživatelů knihovny. Bylo jich 55%. Tím se potvrdila pracovní hypotéza popsaná v úvodu průzkumu.
- Respondenti využívají knihovnu především k půjčování dokumentů, další služby jsou zatím výrazně v pozadí.
- Z odpovědí vyplynulo, že studenti v současnosti více navštěvují akce knihovny, studentky by však měly o akce větší zájem než oni, pokud by odpovídaly tomu, co je zajímavé. Žádná dívka neuvěděla, že by nenavštívila žádnou kulturní, či vzdělávací akci.
- Největší zájem by mezi studenty i studentkami byl o promítání zfilmovaných literárních děl. V dalších případech se názory mužů a žen

rozcházel. V porovnání s tabulkou nyní probíhajících akcí se ukázalo, že příliš neodpovídá přání mladých.

- Propagace knihovny by měla probíhat především elektronickou formou, tedy na webových stránkách knihovny, popřípadě na Facebooku. V závěsu skončily plakáty po městě a ve škole. Ve škole a na Facebooku zatím chybí.
- Plných 90% dotazovaných má profil na Facebooku. Téměř 80% z nich jej navštěvuje denně.
- Většina dotázaných souhlasí s přítomností knihovny na Facebooku, a to jakožto stránky s možností přidat se mezi fanoušky. Měly by se tam nacházet především základní informace o knihovně a aktuální dění, například jí pořádané akce a nově pořízené knihy. Kdo s touto formou propagace nesouhlasil, uváděl jako důvod většinou to, že knihovna nemá zapotřebí takto vystupovat.

Pro knihovnu z výsledků průzkumu vyplývá, že by měla rozšířit propagaci na sociální síť a do škol. Tyto kroky by měly jistě pozitivní dopad na složení návštěvníků knihovny.

Prostor pro zlepšení se ukazuje být ve složení akcí. Knihovna by měla zařadit nové akce, které by zaujaly mladé. Výsledky u otázky č. 4 odpovídají na otázku, které z nich by byly přijaty nejlépe.

Závěr

Ve své práci jsem shrnula možnosti komunitních služeb veřejných knihoven na příkladu Městské knihovny v Novém Jičíně, její prezentaci a přiblížení se potenciálním uživatelům skupiny mladých lidí, přesněji studentům středních škol. Popsala jsem také, jak lze z knihovny vytvořit komunitní centrum a virtuální komunitu.

Na základě průzkumu, provedeného na gymnáziu a v knihovně, jsem zjistila, že propagace, která by byla šitá na míru této skupině, není dostatečná. Knihovně nejvíce chybí prezentace na Facebooku. Budováním virtuální komunity by se knihovna zmodernizovala a získala by možnost oslovit velké množství mladých lidí, kteří jsou na tento způsob komunikace zvyklí a ve velké míře je využívají. Na základě těchto výsledků se vedení knihovny rozhodlo, na založení stránky pracovat.

Dalším problémem, jdoucím ruku v ruce s výše uvedeným, je nízká účast mladých lidí na komunitních akcích. Knihovna by měla zapracovat na vlastním složení akcí, které bude nabízet a hledat cestu, jak zaujmout nejširší veřejnost, především studenty, kteří jsou její potenciální budoucí uživatelé. Jednou totiž nahradí stávající početnou základnu seniorů.

Ukázalo se, že finanční prostředky knihovny jsou omezené. Je tedy nutné hledat méně finančně náročné cesty. Možností je větší zapojení členů komunity, například oslovení studentů, kteří by byli ochotni se na organizaci akcí podílet, nebo je přímo vést. Je třeba dále zjišťovat, zda by měli o zapojení se do kulturního života města, zájem i dospělí, především senioři. Ti by mohli předávat své rady a zkušenosti dospívajícím. Je na knihovně a domluvě se členy komunity, jak by byly takové aktivity ohodnoceny. Mohou být dobrovolné, finančně ohodnocené, či kompenzované formou slev na další služby, poskytované knihovnou, nebo celým Městským kulturním střediskem.

Zjistila jsem také, že jsou zatím nevyužité příležitosti v navázání spolupráce s čajovnou Archa, která je prostorově nejbližší knihovně.

Po rozhovorech s vedoucí knihovny jsem nabyla dojmu, že se knihovna snaží jít s dobou, zatím je však toto snažení na počátku. Inspiraci hledá na webech jiných knihoven i na kulturně informačním portálu KuInWeb. Nejdůležitější je

v tuto chvíli další zjišťování potřeb v komunitě a lepší plánování návaznosti akcí, na němž se také začalo pracovat.

Vedení je nakloněno provádění změn a celkové modernizaci činností. Mělo by zlepšit komunikaci s mladými lidmi, kteří mají na věc trochu jiný pohled a mohou svými názory, postřehy a nápady pro knihovnu, jakožto současnou instituci, hodně udělat.

Použité zdroje

1. ANTOLÍKOVÁ, Emília. Seminár o komunitných knižniciach. *Knižnica*. 2008, roč. 9, č. 9, s. 6-8 [cit 2012-01-22]. ISSN 1336-0965. Dostupné z: http://www.snk.sk/swift_data/source/casopis_kniznica/2008/september/06.pdf.
2. ANTOŠOVÁ, Tereza a Lenka ANTOŠOVÁ. Knihovna na Facebooku? Kde jinde!. *U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje*. 2009, roč. 19, č. 4, s. 17 [cit. 2012-01-21]. ISSN 0862-9366. Dostupné z: http://www.svkhhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/1101.pdf.
3. ARÁTOVÁ, Jana. *Hudební život v Novém Jičíně v „dlouhém“ 19. století* [online]. Brno, 2010 [cit. 2012-05-06]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy. Dostupná z: http://is.muni.cz/th/74205/ff_m_c1/Diplomova_prace_Jana_Aratorova_final.pdf.
4. BALAS, Janet. Social Networking in the Library: What is it Good For?. *Computers in Libraries*. September 2010, vol. 30, issue 7, s. 34 [cit. 2012-01-21]. ISSN 1041-7915. Dostupný také komerčně ze systému ProQuest: <http://search.proquest.com.ezproxy.is.cuni.cz/docview/818633369?accountid=35514>.
5. BIERNÁTOVÁ, Olga. Facebook - další příležitost pro knihovny. *Čtenář* [online]. 2009, roč. 61, č. 12, s. 423-425 [cit 2012-01-21]. ISSN 0011-2321. Dostupné z: <http://ctenar.svkkk.cz/clanky/2009-roc-61/12-2009/tema-facebook-dalsi-prilezitest-pro-knihovny-64-542.htm>.
6. BIERNÁTOVÁ, Olga. *Propagace knihoven a komunikace s uživatelem na Facebooku* [online]. Brno, 2010 [cit. 2012-01-21]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Kabinet informačních studií a knihovnictví. Dostupná z: http://is.muni.cz/th/180050/ff_m/.

7. BLAŽKOVÁ, Božena. Komunitní role knihoven v Knihovně roku 2006. *U nás*. 2007, roč. 17, č. 4, s. 22-23 [cit 2012-01-22]. ISSN 0862-9366. Dostupné z: http://www.svkhhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/880.pdf.
8. CONNELL, Ruth Sara. Academic libraries, Facebook, Myspace, and student outreach: a survey of student opinion. *Libraries and the academy* [online]. January 2009, vol. 9, no. 1, s. 25-36 [cit 2012-01-21]. ISSN 1530-7131. Dostupný z: <http://www.infosherpas.com/libr246-11/files/Project%20Muse.pdf>
9. ČENCOVÁ, Zuzana a CEMPÍRKOVÁ, Květa. A jsme na Facebooku, paní ředitelová... *Čtenář* [online]. 2010, roč. 62, č. 4, s. 151 [cit 2012-01-21]. ISSN 0011-2321. Dostupné z: <http://ctenar.svkk1.cz/clanky/2010-roc-62/04-2010/postrehy-nazory-a-j sme-na-facebooku-pani-reditelova...-70-632.htm>.
10. ČESKO. Zákon č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 98, s. 5683-5688. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb098-01.pdf>.
11. DOMORÁKOVÁ, Renáta. *Kooperace veřejných knihoven na Novojičínsku od roku 1960 do současnosti*. Opava, 2007. Bakalářská práce (Bc.). Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví.
12. Facebook marketing statistics, demographics, reports and news: *CheckFacebook* [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.checkfacebook.com/>.
13. FOBEROVÁ, Libuše. Formování knihoven na komunitní centra vede k jejich zviditelnění. *Knihovnický zpravodaj Vysočina* [online]. 2011, roč. 11, č. 2 [cit. 2012-01-21]. ISSN 1213-8231. Dostupné z : <http://kzv.kkvysociny.cz/Default.aspx?id=1196>.

14. GAJDUŠKOVÁ, Helena. Knihovna jako komunitní a vzdělávací centrum. *Inforum 2005* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2005 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://www.inforum.cz/pdf/2005/Gajduskova_Helena.pdf.
15. GAJDUŠKOVÁ, Helena. Pět P v komunitní knihovně. In: *Knihovny současnosti 2006*. Brno: Sdružení knihoven ČR, 2006. s. 65-68. ISBN 80-86249-41-7.
16. GANSTER, Ligaya. Expanding beyond our library walls: building an active online community through Facebook. *Journal of web librarianship* [online]. 2009, vol. 3, no. 2, s. 111-128 [cit 2012-01-21]. Dostupný komerčně ze systému EBSCOhost: <http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=d3ab84ff-e5b6-4906-b392-6179a121b1b9%40sessionmgr113&vid=2>.
17. GILL, P. *Služby veřejných knihoven : směrnice IFLA/UNESCO pro rozvoj* [online]. 2002 [cit. 2012-01-22]. Dostupné z: <http://archive.ifla.org/VII/s8/news/pg01-cz.pdf>.
18. GUNNELS, Claire B.. *Life in the library: events to build community*. Morrisville, NC: Lulu Publishing, 2009. ISBN 978-0-55-717434-8.
19. HAVLOVÁ, Jaroslava. Komunitní knihovna. *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000013746&local_base=KTD.
20. HOUŠKOVÁ, Zlata. Komunitní role veřejných knihoven. *Ikaros* [online]. 2004, roč. 8, č. 4 [cit 2012-01-21]. ISSN 1212-5075. Dostupný z <http://www.ikaros.cz/komunitni-role-verejnych-knihoven>.

21. Informace pro knihovny: portál Knihovnického institutu Národní knihovny ČR. *Diskusní konference* [online]. Praha: Národní knihovna České republiky, 1993- [cit. 2012 - 05 - 02]. Dostupné z:
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_diskusni_konference.htm
22. JENNINGS, Susan a Jamie PRICE. "Be My Friend": Using Facebook in Libraries. *Tennessee libraries* [online]. 2008, vol. 58, no. 2 [cit 2012-01-23]. ISSN 1935-7052. Dostupný také z:
<http://www.tnla.org/associations/5700/files/582jennings.pdf>.
23. JEŽKOVÁ, Zuzana. Knihovna tzv. komunitní. *U nás*. 2006, roč. 16, č. 1, s. 9-11. ISSN 0862-9366. Dostupné také z: http://www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/667.pdf.
24. JEŽKOVÁ, Zuzana. Komunitní knihovna - příležitost pro celou knihovnu i obec. *Knížnica*. 2007, roč. 8, č. 3, s. 39-44 [cit. 2012-01-21]. ISSN 1335-7026. Dostupné v PDF z:
http://www.snk.sk/swift_data/source/casopis_kniznica/2007/februar_marec/39.pdf.
25. JEŽKOVÁ, Zuzana. Komunitní knihovna - veřejná knihovna pro celou komunitu. *Čtenář*. 2005, roč. 57, č. 4, s. 110-112 [cit. 2012-01-21]. ISSN 0011-2321. Dostupné také z: http://ctenar.svkk1.cz/files/pdf_2005/c0405.pdf
26. JEŽKOVÁ, Zuzana. Komunitní role knihoven. *Knihovnický zpravodaj Vysočina* [online]. 2004, roč. 4, č. 2 [cit. 2012-01-21]. ISSN 1213-8231. Dostupné z
<http://kzv.kkvysociny.cz/archiv.aspx?id=344&idr=2&idci=7>.
27. JOBOVÁ, Kamila. *Projekt KUINWEB: Kulturně informační web* [online]. Brno, 2010 [cit. 2012-01-21]. Magisterská práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví. Dostupné z
http://is.muni.cz/th/180599/ff_m/MAGISTESKA_DIPLOMOVA_PRACE.txt

28. KAHOUNOVÁ, Magdalena et al. Komunitni.knihovna.cz: Být či nebýt (součástí)? *Inflow: information journal* [online], 2011, roč. 4, č. 2 [cit. 2012-01-21]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/komunitniknihovnac-z-byt-ci-nebyt-soucasti>.
29. KNEŠL, Adam. Šestnáct nezaměstnaných připadá na jedno volné místo. *Novojičínský deník.cz* [online]. 13. 3. 2012 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: http://novojicinsky.denik.cz/zpravy_region/sestnact-nezamestnanych-pripada-na-jedno-volne-misto-20120312.html.
30. *Komunitní knihovna* [online]. Praha: Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky, 2004- [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.skipcr.cz/odborne-organy/sekce-verejnych-knihoven/skupina-pro-komunitni-aktivity/komunitni-knihovna>.
31. KRATOCHVÍLOVÁ, Monika. Komunitní knihovny a komunity. *Veřejná správa* [online]. 2005, roč. 16, č. 40, s. 28 [cit 2012-01-22]. ISSN 1213-6581. Dostupný z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2005/40/tema2.html>.
32. LORENZOVÁ, Jana. Komunitní vzdělávání a komunitní škola. In: KRAUS, Blahoslav., aj. *Člověk – prostředí – výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno : Paido, 2001. s. 137-142. ISBN 80-7315-004-2.
33. MATÝSKOVÁ, Tereza. *Veřejné knihovny jako komunitní centra obcí s přihlédnutím ke komunitnímu vzdělávání* [online]. Brno, 2007 [cit 2012-01-21]. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/146481/ff_b/.
34. MCNICOL, Sarah. What makes a joint use library a community library?. *Library Trends* [online]. 2006, vol. 54, no. 4 [cit 2012-01-21]. Dostupný také komerčně ze systému Proquest: <http://search.proquest.com.ezproxy.is.cuni.cz/docview/220464319/13466B286A170E2C20A/30?accountid=35514>.

35. *Městské kulturní středisko Nový Jičín* [online]. Nový Jičín: Dreamwolker studio, 2008- [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.mksnj.cz/>.
36. *Městská knihovna v Novém Jičíně. Jičín* [online]. Nový Jičín [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.knihovnanj.cz/>.
37. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Praha [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/>.
38. MUCHOVÁ, Dagmar. Stručně z historie Okresní knihovny v Novém Jičíně. In: *Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín*. Nový Jičín: Vlastivědný ústav, 1975, s. 69-70.
39. Nový Jičín, vila. *Wikimedia commons* [online]. 9. 4. 2011 [cit. 2012 - 05 - 12]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nov%C3%BD_Ji%C4%8D%C3%ADn_vila.jpg?uselang=cs#filelinks.
40. ODUTOVÁ, Blanka. *Rozvoj veřejné městské knihovny v Ivančicích v živé komunitní a vzdělávací centrum města* [online]. Brno, 2010 [cit 2012-01-21]. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/261878/ff_b/Text_Bc_prace.pdf.
41. PHILLIPS, Nancy Kim. Academic library use of Facebook: building relationship with students. *The journal of academic librarianship* [online]. 2011, vol. 37, no. 6, s. 512-522. ISSN 0099-1333.
42. PLEŠEK, Jiří. *Dějiny české veřejné knihovny v Novém Jičíně*. Opava, 2005. Bakalářská práce (Bc.). Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav bohemistiky a knihovnictví.

43. POLÁČKOVÁ, Jana. *Význam komunitních aktivit pro zvyšování prestiže knihovny v obci* [online]. Brno, 2007 [cit 2012-01-21]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/64815/ff_m/.
44. Regionální knihovna na Facebooku. *Sova: časopis Regionální knihovny v Karviné*. 2011, roč. 10, č. 40, s. 5 [cit. 2012-01-21]. Dostupné také z: <http://sova.rkka.cz/?clanek=555&cislo=40>.
45. RICHTER, Vít. Od informace ke znalostem - cesta ke knihovně znalostní společnosti. *Čtenář*. 2006, roč. 58, č. 9, s. 274-275. ISSN 0011-2321.
46. SCOTT, Rachel. The role of public libraries in community building. *Public Library Quarterly*. July-September 2011, vol. 30, no. 3, s. 191-227. ISSN 0161-6846.
47. SROVNALOVÁ, Alena. *Komunitní knihovna 21. století*. Diplomová práce (Mgr.). Praha, 2004. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví.
48. Starbucks Česká republika. *Facebook* [online]. 2008- . [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/StarbucksCeskarepublika>.
49. SVOZILOVÁ, Zuzana. *Knihovna v informačním věku* [online]. 2006 [cit 2012-01-21]. Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/110135/ff_b/bakalarska_prace_Zuzana_Svozilova.pdf.
50. ŠEDÁ, Marie. Regionální funkce na Novojičínsku. In: *Knihovny současnosti 2004: sborník z 12. konference, konané ve dnech 14. – 16. září 2004 v Seči u Chrudimi*. Brno: Sdružení knihoven ČR. 2004, s. 169 – 170. ISBN 0011-2321.

51. ŠTULA, Pavel. *Hudební život v Novém Jičíně po roce 1945*. Olomouc, 2006. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Katedra hudební výchovy.
52. VANÍČKOVÁ, Vanda a NOVOTNÝ, Jaroslav. Patří knihovna na Facebook?. *U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje*. 2010, roč. 20, č. 1, s. 36 [cit 2012-01-23]. ISSN 0862-9366. Dostupné také z: http://www.svkhk.cz/SVKHK/u-nas-pdf_archiv/1129.pdf.
53. VEČEŘOVÁ, Věra Bertha. Komunitní funkce knihoven. *Wiki kabinetu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity* [online]. Brno: naposledy edit. 2010-07-02 [cit. 2012-01-01]. Dostupné z: http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Komunitn%C3%AD_funkce_knihoven.
54. What is social networking [online]. ©2006-2011 [cit. 2012-01-21]. Dostupný z: <http://www.whatissocialnetworking.com/>.
55. ZIMA, Petr. Komunita a komunikace. In: *Komunita a komunikace : Community and communication*. 1. vyd. Praha : SOFIS, Pastelka, 1999. s. 149-191. ISBN 80-902439-9-1.
56. ŽALUDOVÁ, Eva. *Event marketing pro komunitní knihovny* [online]. Brno, 2010 [cit 2012-01-21]. Diplomová práce (Mgr.). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/329452/ff_m/.

Seznam příloh

Příloha 1

Dotazník k bakalářské práci *Městská knihovna v Novém Jičíně a její role v rozvoji kulturních aktivit města*

Dotazník k bakalářské práci
Městská knihovna v Novém Jičíně a její role v rozvoji kulturních aktivit města

Dobrý den, jsem studentkou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor Informační studia a knihovnictví. Prosím o pár minut vašeho času k vyplnění dotazníku, který by měl být stěžejní pro vypracování mé bakalářské práce.
Petra Výskalová

U otázek s více než 2 možnostmi, prosím, zaškrtněte všechny pro vás odpovídající.

1) Jste:

žena	☐
muž	☐

2) Vlastníte čtenářský průkaz městské knihovny v Novém Jičíně?

ano	☐
ne	☐

3) Jakých služeb městské knihovny využíváte? (některé lze využívat i bez čtenářské legitimace)

Půjčování knih	☐
Kopírování dokumentů	☐
Účast na kulturních a vzdělávacích akcích	☐
Internet	☐
	☐
	☐

Jiné? Doplňte, prosím.

4) Které typy kulturních/vzdělávacích akcí byste v knihovně navštívil/a?

Autorské čtení	☐
Cestopisná přednáška/beseda	☐
Kurz počítačové gramotnosti	☐
Výstava	☐
Odborná přednáška	☐
Beseda se spisovatelem	☐
Promítání zfilmovaných literárních děl	☐
	☐
	☐

Jiné? Doplňte, prosím.

5) Jaké formy propagace akcí v knihovně je pro vás nejpříjemnější?

Webové stránky knihovny	
Facebook	
Místní tisk (Novojičínský zpravodaj)	
Plakáty po městě	
Přímo v knihovně	
Ve škole	

Jiné? Doplňte, prosím.

6) Máte profil na sociální síti Facebook?

ano	
ne	

Pokud ano, jak často jej navštěvujete?

7) Měla by podle vás mít knihovna profil na Facebooku?

ano	
ne	

Pokud ano, jaké informace by tam měly být?

Pokud ne, proč?

8) Jak by měla knihovna na Facebooku vystupovat?

Stránka s „fanoušky“	
Osoba, se kterou můžete být „přítel“	
Skupina	

Jinak? Doplňte, prosím.

Tot' vše, moc děkuji za vyplnění 😊